

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. — P.K.O. Nr. 140.011.

20M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Premierata wynosi w Krakowie miesięcznie M 480.—, z odnoszeniem do domu M 520.—. Zamie scowa M 540.—. Zagranica 640.—

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Nr. 123.

Krakow, niedziela 7. maja 1922 r.

KOK V.

Szczęśliwy książę Walji.

(Ubranie wewnątrz numeru na str. 8).

PAPIER SWIATŁOCZUŁY NEGATYWNY POZYTYWNY

zawsze świeży, w najdoskonalszym gatunku bezkonkurencyjnym

dostarcza hurlownie i częściowo:

R. ALEKSANDROWICZ, Kraków, Basztowa 11. Tel. 311.

Wielki wybór kalek, pap. szkicowych, rysunkowych itd. stale na składzie. 9665

Wzory i oferty wysyła się na żądanie gratis i franko.

GUSTAW ZMIGRYDER

Warszawa, Czysła 2.

przybywa do Krakowa dnia 9 maja br. z nowymi modelami: kostjumów, okryć i sukien wiosennych oraz bielizny i drobiażków. 9559

KRAKOW, GRAND HOTEL.

Wtorek, Sroda, Czwartek.

M-me HENRIETTE

WARSZAWA, Mazowiecka Nr 6.

przybywa do Krakowa dnia 9 maja br. z nowymi modelami kape'uszy i lalek artystycznych.

KRAKOW, GRAND HOTEL.

Wtorek, Sroda, Czwartek.

Wykrycie wielkiej organizacji szpiegowskiej we Francji.

Działała na usługach rządu sowieckiego.

Paryż, (AW). Po kilkumiesięcznych dochodzeniach wykryto tu organizację szpiegowską, która wydała rządowi sowieckiemu wielką ilość ważnych dokumentów, dotyczących spraw wojennych. Członkowie tej organizacji pracowali w portach wojennych, arsenalach i rozmaitych przedsiębiorstwach państwowych. Dotychczas aresztowano 3 osoby.

Wedle „Liberte” otrzymało francuskie ministerstwo marynarki w połowie lutego doniesienie od komendy jednego z portów francuskich, że z arsenału tego portu znikło kilka ważnych dokumentów. Wkrótce nadeszło podobne doniesienie z jednej z fabryk amunicji w środkowej Francji. Śledztwo wykazało, że niema się tu do czynienia z pojedynczymi osobnikami komu-

Pracownia obuwia JUZEFA PALONKA

Kraków, Zwierzyniecka 5.

znana ze swej solidnej i pięknej roboty, jak również pod względem materiału i jakości polca swe wyroby na składzie w dużym wyborze.

— Za trwałość obuwia ręczę. — 9674

nistycznymi, lecz ze systematyczną organizacją szpiegowską, która potajemnie działała w portach Brest, Lor-ent i Tulon, jakoteż we fabrykach amunicji w środkowej Francji, oraz w arsenalach w pobliżu Paryża położonych. Swoje poufne raporty wysyłała ta organizacja kurierem do Berlina, a stamtąd do Moskwy. Śledniu prokuratorów prowadzi dochodzenia w tej sprawie.

Wszyscy winni walczyć z drożyzną!

P. minister Michalski tworzy komitet specjalny do walki z drożyzną. — p. minister spraw wewnętrznych rozsyła do wojewódów okólnik, — a jednocześnie fala drożyny wzrasta.

Ta zhora, która wysysa krew z najbardziej bezbronych, z tych, którzy żyją nie z lupienia innych, ale tylko z własnej pracy. — coraz nieznośniej ciąży nad społeczeństwem, coraz bardziej dusi nas i dławi.

Czas też już był najwyższy, aby rząd rozpoczął energiczniejszą niż dotąd walkę z drożyzną. Ale z drugiej strony czas najwyższy, aby społeczeństwo zrozumiało, że sam rząd nie zaradzi wszystkiemu i sam tej walki nie wygra. Społeczeństwo musi nie tylko poprzeć akcję rządu. — ale i żywy wziąć w niej udział i samo wystąpić z inicjatywą.

Jeżeli bowiem chodzi o takie sprawy, jak podwyższanie ceny chleba, — to istotnie tylko rząd może skutecznie działać i środkami ustawodawczymi zwalczać tę lichwą najgorszą, lichwą i spekulację artykułami pierwszej potrzeby.

Ale jeśli chodzi o inne artykuły, o inne przedmioty, — to samo społeczeństwo może najwięcej uczynić. Przedewszystkiem zaś najwięcej uczyni, nie pomagając do zwłószczenia drożyny.

Bo faktem jest, że sami bardzo często tę drożynę popieramy i przyczyniamy się do niej.

Każdy, kto mając dwie pary niezupełnie jeszcze zdartych butów, — kupuje sobie jeszcze jedną lub dwie pary „na zapas”, — „bo później będą droższe” (jak to się zwykle mówi) — przyczynia się do tego, że buty istotnie drożeją.

To jest popieraniem drożyny.

Ułatego też społeczeństwo całe musi i powinno poprzeć walkę rządu z drożyzną, — przedewszystkiem przez to, że nie będzie tej drożyny popierać.

A potem — należy jak najsilniej rozwinąć ruch współdziałczy. Tylko bowiem przy silnej organizacji i karności społecznej można zwalczyć tego potwora drożyny, który dusi nas wszystkich w swych splotach.

Przymierze albo zerwanie.

Krytyczna chwila dla stosunku Francji do Anglii.

Paryż (AW). „Intrasigeant” podaje pogłoskę, jakoby Barrere wręczył Lloyd George'owi memoriał, który da się ująć w dwa krótkie słowa „Przymierze albo zerwanie”.

Berlin (AW). „Lokal-Anzeiger” donosi, iż na wczorajszej naradzie gabinetowej rzekomo omawiano ciężkie położenie, w jakim znajduje się Francja na konferencji w Genui. Podobno — zdaniem Barthou — istnieje niebezpieczeństwo nieporozumienia Anglii z Francją i sprzymiarzenie się tej pierwszej z Niemcami.

Ożywione konferencje u L. George'a.

Genua (AW). W willi, którą zamieszkuje L. George, odbywają się bezustanne narady. Przed południem bawili u Lloyd George'a Wirth i Rathenau, następnie Szancer. Popołudniu konferował L. George z Barrerem. Podobno chciał Lloyd George zasięgnąć u delegata francuskiego dodatkowych informacji o postanowieniach, które zapadły w Paryżu. Wieczorem odbył L. George ponowną konferencję z Barrerem, w której wziął udział również delegat belgijski, Jaspar. Konferencja ta dotyczyła 7-go artykułu

porozuczonego sowiecom memoriału

Barthou wraca do Genui.

Paryż (PAT). Havas Delegat francuski minister Barthou odjechał w południe do Genui.

Przygotowania francuskie.

Londyn (AW). Wedle „Evening Standard” w ostatnich dwóch tygodniach skoncentrowano na wybrzeżu kanału La Manche znaczną część francuskich statków nadpowietrznych i samolotów.

Definitywna odmowa Francji.

Genua (PAT. WBK). Delegat francuski ambasador Barrere złożył dzisiaj wizytę delegatowi włoskiemu ministrowi Szancerowi. W tym samym czasie członek delegacji francuskiej p. Massigli złożył wizytę Lloyd George'owi w willi Alberti. Obaj przedstawiciele francuscy oświadczyli, że Francja przyłącza się całkowicie do stanowiska Belgii w kwestii memorandum rosyjskiego i nie może przyjąć tego memorandum w obecnej formie.

Anglia i Włochy za uznaniem sowieców.

Genua (AW) Korespondent „Lokal-Anzeiger” donosi, że delegacja francuska zawiadomiła ministra spraw zewnętrznych w Paryżu, jakoby L. George i Szancer zdecydowali się uznać de jure rząd sowiecki. Gabinet francuski w odpowiedzi na to oświadczył, że nie życzy sobie, by łączono sprawę uznania rządu sowieców z innymi traktatami i z paktem pokojowym.

Odroczenie decyzji w sprawie rosyjskiej?

Paryż (PAT. WBK). „Journal” donosi z Genui, że w kołach członków konferencji brane jest pod uwagę odroczenie rozstrzygnięcia sprawy rosyjskiej do nowej konferencji międzynarodowej, która miałaby się zebrać za parę miesięcy w Pradze.

Doniosłe konferencje min. Skirmunta w Genui.

Pierwsze spotkanie z Cziczerinem. — Rozmowa z L. Georgem.

Genua (PAT) 4 maja w południe odbyło się spotkanie ministra Skirmunta z Cziczerinem. W rozmowie poruszono obecną sytuację, wytworzoną między Polską a Rosją. Należy przypuszczać, że na skutek tej rozmowy nastąpi pewne ułatwienie i odprężenie sytuacji.

Genua (PAT). Minister Skirmunt odbył wczoraj przedpołudniem blisko półtoragodzinną konferencję z Lloydem George'm, w której omawiano ogólną sytuację konferencji genueńskiej o-

raz najważniejsze problemy, wobec których znajduje się teraz konferencja. Poruszono również kwestję granic wschodnich, co do której to kwestji stwierdzono, że załatwienie jej należy do państw sprzymierzonych i do Polski, nie należy zaś do konferencji genueńskiej. L. George uznał potrzebę rychłego jej załatwienia, zapewniając jednocześnie, że nie przedsięwzię niczego w tej sprawie bez uprzedniego porozumienia się z ministrem Skirmuntem.

Dalsza dyskusja nad expose rządowym.

Warszawa (Tel. wł.) Na wczorajszym posiedzeniu odbywała się w dalszym ciągu dyskusja nad expose prezydenta ministrów i ministra skarbu.

Pierwszy przemawiał ks. Madej (Stron. kat. lud.), poddając między innymi krytyce traktat zawarty z Czechami i miękkość zbytnią w sprawie Jaworzyny, w odniesieniu zaś do min. skarbu, podnosząc szkodliwość drożyzny; w końcu wystąpił z zarzutem lekceważenia duchowieństwa przez rząd.

Posel Chądziński (Ch. D.) wykazywał, że danna została przerzuconą na konsumentów, a polityka podatkowa jest niedemokratyczną. W rezultacie oświadcza, że stronnictwo jego nie będzie wywoływało przesilenia gabinetowego i poprze konieczności państwowe.

Posel Rudziński („Wyzwolenie”) uważa za zasługę obecnego rządu wyrobienie w Europie przekonania, że Polska nie jest państwem agresywnym. Poddaje krytyce wschodnią politykę kręśową, a B a e j Rusi w szczególności, oraz gospodarkę min. Michalskiego, którą określa, jako obszarniczo-kapitałistyczną. W rezultacie mówca nie oświadcza się za zmianą rządu, przyrzeka na et pojście w walce z reakcją.

Posel Kosci (Stron. niemieckie) mimo dużych zastrzeżeń, wychodząc z założenia, że obwi-

ła obecna jest nieodpowiednia do krytykowania rządu, rzeka się głosu.

Pos. Thon (syonista) chwalił politykę Skirmunta, poczem oświadczył, że stronnictwo jego niema zaufania do rządu.

Pos. Zaleski (Rady Indowe, Wilno) oświadczył się za rychłym rozwiązaniem Sejmu.

Posel Spickermann przemawiając w imieniu zespołu posłów niemieckich stwierdza ze swej strony w polityce rządu wobec Niemców niezgodność z postanowieniami konstytucji. Za nieparlamentarne wyrażenie marszałek sejmu przywołuje mowę do porządku.

Po przemówieniu posła Łańcuckiego obrady przerwano.

Następne posiedzenie jutro w sobotę.

Zarząd salin — w ręku min. handlu i przemysłu.

Warszawa (PAT). Komisja skarbowo-budżetowa obradowała dzisiaj nad wnioskiem posła D amanda w sprawie pozostawienia przy ministerstwie handlu i przemysłu zarządu salinami. Posel Moraczewski postawił wniosek, aby wbrew tendencyjn ministerstwa skarbu pozostawić zarząd salinami przy ministerstwie przemysłu i handlu. Obecny na posiedzeniu minister skarbu Michalski żąda przekazania zarzą-

du salin ministerstwu skarbu, dowodząc, że na mocy austriackiego prawa o monopolach saliny ze względów prawnych powinny znajdować się pod zarządem ministerstwa skarbu. Gospodarka w salinach państwowych wymaga sankcji, które — zdaniem ministra — najlepiej może uskutecznić ministerstwo skarbu. Minister handlu i przemysłu Olszowski wyjaśnił, że ze względu na to, by gospodarka solną znajdowała się w jednym ręku zgadza się na przekazanie salin ministerstwu skarbu. W dyskusji jednak większość posłów wyraziła zaprzetywanie, że ministerstwo handlu i przemysłu powołane jest do zarządzenia salinami. Po dyskusji minister Michalski oświadczył, że zgadza się, by saliny jeszcze przez czas jakiś pozostały przy ministerstwie handlu i przemysłu i oznajmił, że w krótkim czasie przedłoży sejmowi projekt ustawy o zniesieniu monopolu solnego, aby tą drogą zmusić saliny państwowe do współwładnictwa z salinami prywatnymi. Wskutek oświadczenia ministra Michalskiego wniosek posła D amanda został załatwiony i rezolucyj żadnej nie podejmowano. Następne posiedzenie komisji jutro o godzinie 4 i pół.

Z Rady ministrów.

Warszawa (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 5 maja postanowiła zająć stanowisko neutralne wobec projektów ustawy o ordynacji wyborczej, wysłuchala sprawozdania ministerstwa pracy i opieki społecznej w sprawie urzędu reemigracyjnego, oraz uchwalila wniosek o przyznanie dodatkowych środków lokomocyi ministerstwu spraw wojskowych. Przed zamknięciem posiedzenia prezydent ministrów p. Ponikowski w serdecznym przemówieniu podziękował za owocną współpracę p. ministrowi Wyżickiemu, który wobec zlikwidowania ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej ustąpił z rządu.

Podpisanie układu górnośląskiego.

Katowice (PAT) „Kattowitzer Zeitung” donosi z Genui, że podpisanie polsko-niemieckiego układu w sprawie G. Śląska oczekiwane jest w połowie maja. Podpisanie nastąpi prawdopodobnie na publicznym posiedzeniu pod przewodnictwem prezydenta Calondera. Dziennik ten wyraża politym wątpliwość, czy ratyfikacja układu przez parlament niemiecki nastąpi w czasie przed Zielonimi Świątami, gdyż parlament podda układ naprzód zbadaniu przez komisję spraw zagranicznych.

Zyczenia zagranicy dla Polski.

Warszawa (PAT) Naczelnik Państwa otrzymał w dniu Trzeciego Maja następujące depesze:

Od prezydenta Stanów Zjednoczonych:

Jego Excellence Marszałek Piłsudski Naczelnik Państwa Polskiego w Warszawie. Pod szczęśliwym auspicjami dnia, którego rocznicę obchodzi dzisiaj naród polski, pospolu z memi rodakami przesyłam serdeczne gratulacje i najlepsze życzenia pomyślności dla narodu polskiego. Podpisano Harding. Od króla Belgii: Jego Excellence Marszałek Piłsudski Naczelnik Państwa Polskiego Warszawa. Z okazji święta narodowego Polski wraz z całą Belgią przesyłam W. E. szczerze życzenia szczęścia i pomyślności dla szlachetnego kraju. Podpisano Albert. Od króla Hiszpanii: Jego Excellence Marszałek Piłsudski Naczelnik Państwa polskiego Warszawa: Szczęśliwy się czuję przesyłając W. E. w tym dniu wraz z gorącymi życzeniami osobistego szczęścia zapewnienia o uczuciach mej przyjaźni i sympatii dla szlachetnego narodu polskiego, uczuciach, które podziela mój naród. Podpisano Alonso.

Aresztowanie wodza estońskich komunistów.

Rewel (PAT). Wczoraj w nocy policja estońska aresztowała dawno poszukiwanego wodza komunistów estońskich Kingisopa i jego 10 najbliższych towarzyszy, którzy stanowili jądro miejscowej organizacji komunistycznej.

„Rada rodzinna” Habsburgów.

Budapeszt (PAT. WBK). „Acht Uhr-Blatt” dowiaduje się, że arcyksiążę Fryderyk, który od czasu wybuchu rewolucji październikowej bawił poza granicami kraju — przybył do Budapesztu w towarzystwie syna arcyksięcia Albrechta. Niedawno odbyło się zebranie rady rodzinnej Habsburgów, które po śmierci b. ces. Karola ustanowiło syna Karola, Ottona, głową domu Habsburgów.

Kiedy Polska obejmie G. Śląsk?

Prawdopodobnie dopiero w połowie czerwca.

Wobec coraz to nowych pogłosek o terminie objęcia przez Polskę i Niemcy przyznanych im części Górnego Śląska należy stwierdzić, że objęcie to musi być poprzedzonym przez następujące akty publiczno-prawne obu państw:

Polska i Niemcy muszą przedewszystkiem ratyfikować wzajemną umowę zawartą ostatnio w sprawie górnośląskiej, a następnie muszą otrzymać od Rady ambasadorów dokument, no-

tyfikujący im przyznanie władomych części Górnego Śląska.

Polska i Niemcy wymienią wzajemnie dokumenty ratyfikujące wspomnianą na wstępie umowę genewską, poczem nastąpi objęcie fizyczne przez nas G. Śląska.

Według opinii polskich miarodajnych sfer objęcie to nastąpi w połowie czerwca r. b.

Gdańsk się polszczy w szybkim tempie.

Bładania Niemców gdańskich. — Znamienny głos hakatysty. — Daremne nadzieje.

Znany przywódca nacjonalistów niemieckich w Gdańsku, dr John, wygłosił odczyt, w którym omawiał głównie stosunki polskie i niebezpieczne „polszczenie się Gdańska”. „Dwa lata temu — mówił między innymi dr John — oderwano Gdańsk od Niemiec i oddano go pod opiekę Polski. Z punktu widzenia wojskowego, zdany jest Gdańsk zupełnie na Polskę. Większą część dochodów pochłania Polska (?) w sprawach, dotyczących zagranicy, ma Polska rozstrzygający głos. Serce się krwawi, patrzac na ślady szybkiej polonizacji Gdańska. Prawie codziennie przechodzą wielkie składki i domy w posiadanie polskie. Każdy właściciel który wyzbywa się swej własności na korzyść Polaków, popełnia

ciężką zbrodnię wobec swej matczynej. Idąc ulicami Gdańska, widzi się prawie na każdej kamienicy polskie napisy przy wejściach do wielkich i małych banków polskich, które się tu etablowały. Co krok słyszy się narzucającą się wszędzie mowę polską.”

Po długich w podanym tonie utrzymywanych lamentach zwrócił się dr John do zebranych z gorącym apelem, żeby bronili w Gdańsku zagrożonej niemieczyny, a żeby krzewili wszędzie sztukę i obyczaje niemieckie i nie zapominali, że Gdańsk był i pozostanie niemieckim i że może w najbliższej przyszłości już powróci pod panowanie niemieckie (!).

Aeroplany niemieckie nad polską ziemią!

NIEMCY SZPIEGUJĄ NAS Z POWIETRZA.

Jak donoszą z Poznania, pojawiły się nad Zbąszyniem dwukrotnie samoloty niemieckie. Nie ulega wątpliwości, że niemieccy lotnicy przybyli do Polski w celach wywiadowczych, aby ewentualnie śledzić zarządzenia wojskowe władz polskich. Poznano dokładnie, że to były

samoloty niemieckie.

W czwartek popołudniu ukazał się znów na naszych kresach nad Zbąszyniem lotnik niemiecki, który z wysokości około 1000 metrów starał się zbadać teren. Krążył bowiem mianowicie nad dąbrzeczem i koczarami.

Ulepszony plan wysyłania listów.

BĘDZIE WPROWADZONY DNIA 1 CZERWCA.

W ministerstwie poczt i telegrafów odbyła się onegdaj konferencja prasowa, na której podsekretarz stanu w ministerstwie poczt i telegrafów p. Dobrowolski przedstawił cały plan ulepszeń w wysyłaniu korespondencji pocztowych, które będą wprowadzone od 1 czerwca.

Najważniejsze z tych zmian, mające ogromne znaczenie dla handlu i prasy (eksport pism) poniżej podajemy.

A więc odchodząc będzie z Warszawy do Gdańska korespondencja codziennie o godz. 10 rano. Pociąg będzie zabierał też korespondencję dla całego Pomorza i o godz. 8.50 wieczór poczta ta będzie już w Gdańsku.

Na linii Warszawa—Poznań korespondencja pocztowa zabierana będzie o godz. 9 rano i dostarczana do Poznania o godz. 9.10 wieczór tego samego dnia.

Z TEATRU im. J. SŁOWACKIEGO.

CYKL: NOWY DRAMAT.

Ulica dziwna.

Dramat w 3 aktach Kaz. Andrzeja Czyżowskiego

„Ulica dziwna” okazała się nietyle dziwną. — Nie naprawdę ciekawą. Nie jest zjawiskiem oderwanym, nie wiecie na kraniec programu. Sądźcie teorya świadomego bezsensu zatacza tan nad brzegiem przepaści, w która stoczyło się życie. — lecz stanowi brakujące dotąd ogniwo między wczoraj i dziś polskiej sztuki. Z nowymi tradycjami można się zgodzić lub nie, ale istnienie ich trzeba uznać jako fakt, a genezę pojąć, jako logiczny wyraz psychiki pokolenia. Należy przytem dobrze rozróżniać narosłe patologiczne od poczynań, z których wyłonić się mogą wartości trwale. Już dziś jesteśmy świadkami różniczkowania się kierunku, objętego ogólną nazwą futurystu, który znajduje swe wybitne przeciwstawienie w ekspresjonizmie, acz połączonym z wspólnego podłoża, lecz bezwątpienia

żywołniejszym i zdolnym do nieprzewidzianego rozwoju.

Pierwsze wrażenie sztuki, to świadome nawiązanie do Wyspiańskiego (rytm ucinany, przewaga męskich, jednogłoskowych rymów, nie mówiac już o motywie okrężnego tańca do końca płasajacej pra-Ewy, żywego drzewa rajskiego). Nowy dramat należy już jednak wyłącznie do teatru nie zaś do literatury. I to jest jego znamię wybitnie nowożytne. Tekst spełnia tu rolę niemal libretta opery gdzie muzyka zastąpiona jest przez gest. Dążenie do pantomimy. Zamiast indywidualizmów — powszechność. Ubocznym wyrazem równouprawnienie pracy autora i reżysera. Stanem idealnym byłaby tożsamość obu.

Jak plastyka gestu panuje nad słowem tak architektura nad malarstwem, asymetria nad symetrią. Kształty domów i wnętrz wyglądają jak po eksplozji lub trzęsieniu ziemi. To samo jest i z ludzkimi duszami. Stąd forma, nieodłączna tu od treści, musi być uwzględniana zarówno. Lecz nie wyłącznie. „Czysta forma” jest bowiem bezpłodna abstrakcja, której nie znosi życie ani sztuka.

W „Ulicy dziwniej” spotykamy symbolizm, od którego w teorii odłączamy się ekspresjonizm, a który w praktyce tak wybornie z nim się godzi. Widzimy w niej dalekie odrodzenie starego motywu cyganeryi artystycznej Andrzeja, poeta, ze swem światoburczym dążeniem, jest tym samym „duchem-rewolucjonistą” wszystkich czasów pragnącym w światło ideału wzniesić ludzkość całą, z czego zostaje w końcu tylko jakaś „ona”. Tym razem znówu nawrócona Magdalena żyje również od początku świata. Słowo-czyn, na jakie w rezultacie się

Do Krakowa o godz. 9.10 rano, w Krakowie o godz. 9.50. Na przestrzeni Warszawa—Zagłębie Dąbrowskie—Katowice poczta zabierana będzie pocztami idącymi do Krakowa.

Warszawa—Lwów przez Lubl n. poczta wyjdzie o godz. 8.35 rano, a będzie na miejscu o g. 6.50 wieczór tego samego dnia.

Na kresy wschodnie Warszawa—Zdobunowo o godz. 8.50 wieczór z przyjazdem do Zdobunowa o godz. 9.

Walka o metryki ruskie.

Lwów (Tel. wł.) „Hromadzkij Wistnyk” drukuje w całej esnowie protesty, jakie duchowieństwo ukraińskie pow. drohobyckiego, borysławskiego i mednickiego, na zgromadzeniu odbytem w Drohobyczu uchwalilo wysłać do starostwa w Drohobyczu i do ministerstwa oświaty w Warszawie, w sprawie nakazu tegoż ministerstwa, aby księgi metrykalne były prowadzone po łacinie.

W tych protestach powołują się oponenci na rozporządzenia swej władzy duchownej (tj. ordynacyi przemyskiej), jakoteż na prawa austriackie, które pozwalały na używanie ukraińskiego języka w urzędach parafialnych.

Powołując się na dawne rozporządzenie z r. 1875 protest stwierdza, że rozporządzenie to nie nakazuje prowadzenia ksiąg metrykalnych w języku łacińskim, tylko stwierdza, że księgi te swego czasu były po łacinie pisane i że niema powodu odstępowania od tego zwyczaju.

Na koniec nie brak także oświadczenia, że województwo lwowskie nie powinno mieć jakiegokolwiek ingerencji, w stosunku do duchowieństwa Wschodniej Galicyi.

Proces komunistów świętojurskich.

Lwów (Tel. wł.) Jak się dowiadujemy, akt oskarżenia przeciw komunistom świętojurskim, oddał sędzia śledczy za 2 tygodnie do prokuratury, celem wygotowania formalnego aktu oskarżenia. Trzech uwięzionych zostało jeszcze przed rozprawą wypuszczonych na wolność, ponieważ śledziwo nie wykazało ich udziału.

„Piękną jest śmierć!”

(1.) W miejscowości Toronto, w Kanadzie, znaleziono pewnego starca, nazwiskiem Perey Brown, niezwygłego w pokoju napełnionym gazem. Obok zwłok staruszka leżał wycinek z jednej z powieści Conan Doyle'a, na którym widniały słowa: „Śmierć jest piękną i wolną od wszelkich uczuć bólu”.

Koło tego cytatu Conan Doyle'a dopisał samobójca następujące zdanie: „Mam lat 79, jestem prawie zupełnie ślepy; a jeżeli śmierć jest naprawdę tak piękną, pocóż mam dłużej błąkać się na tym świecie?..”

42-letnia Indyanka — matką 24 dzieci.

(1.) Z Nowego Jorku donoszą, iż w Atlantic-City żyje pewna Indyanka, licząca 42 lat, która jest matką 24 dzieci. Owa niezwykła „urodzajna” kobieta wyszła za mąż mając lat 15, a sześć razy wydała na świat bliźnięta.

zdobywa, polegające na zepchnięciu na barki przyszłego „syna” własnego, przetrzanego dzieła, jest samo przez się dość wątpliwem. Może też być wzięte jedynie jako wyraz nowego stosunku duchowego mężczyzny i kobiety, z którego ma się zrodzić wyzwolenie i nowe życie, acz motyw ten nie powiodło się autorowi wyrazić dość jasno. A co właśnie zdaje się być pierwiastkiem najbardziej zwycięskim iowej sztuki, to przewyżczenie pesymizmu, rzekomej konieczności i owarżania się tragedyi. „Nic nie żalować — nie pokutować — Już wolnym być — Kochać i żyć!”

Teatr nasz, ze znaną sumiennością odnoszący się do młodych talentów, wprowadził sztukę w oprawę idącą po linii ekspresjonistycznych założen. Brakło wprawdzie owych 160-ciu geometrycznych znaków z „Reduty” warszawskiej, lecz opanowanie gestu przez aktora w tej mierze, co dykcji, jest przedewszystkiem kwestyą czasu. Andrzeja grał p. Bracki z siłą wyrazu i intuicyą talentu, nie przekraczając jednak granic ludzkiego pojmowania roli. To samo dotyczy Dziewczyn p. Nossarzewskiej, z tem większą słusnością, że reprezentuje ona nie mienną wieczną kobiecość. Stylizowana natomiast była Ewa p. Zmijewskiej, w swej płasajacej sylwecie przypominająca rysunki Beardsley'a. Grupa nowej cyganeryi tworzyli pp. Szymański, Brandt, Działosz, Krasnowiecki i Gutner, wydobywając wspólny rytm architektoniczny. Uplorne jestestwa Szlifiera i Majstrowej uderzaly trafną charakterystykę, mimo, że p. Miarczyńskiemu brakło widocznie wewnętrzznego przekonania dla osiągnięcia jednolitości roli. Bardziej wczuła się w swoją rolę p. Ordynska. Cały zespół spełnił zresztą chlubnie swe zadanie. E. L.

Pilot włoski o katastrofie pod Rzeszowem.

WYWIAD Z P. LOVADINĄ. — PIERWSZY WYPADK LOTNICZY W JEGO ŻYCIU. — CO MÓWI INŻ. CESARINI O SAMOLOTACH WŁOSKICH TYPU „ANSALDO”.

(1.) Wyczuwając żywe zainteresowanie, jakie wśród czytelników naszych obudził zamierzony a przerwany niestety wskutek nieszczęśliwego wypadku, lot „Gońca Krakowskiego”: Kraków—Lwów, zamieszczamy poniżej wywiad, jakiego udzielił nam pilot włoski, p. Antonio Lovadina, który prowadził samolot, wyruszający z lotniska w Rakowicach do Lwowa i który w czasie wypadku w pobliżu Trzciany pod Rzeszowem potrafił swoją zimną krwią i przytomnością umysłu ocalić jadących od niechybnej śmierci.

Pan Antonio Lovadina, który odwiedził redakcję naszego pisma w zeszłą sobotę, a więc w przededniu lotu i z niestychanym zapalem omawiał z nami szczegóły zamierzonej wyprawy lotniczej do Lwowa. Zjawił się u nas po raz drugi w cztery dni po owym incydencie, który uniemożliwił na razie dojsię do skutku projektowanego lotu.

Słowa:

„KATASTROFA LOTNICZA”

przypominające tyle tragicznych wypadków, jakie choćby tylko w ostatnich czasach wydarzyły się na szerokim świecie i wzbudzające dreszcz grozy w każdym z nas laików w dziedzinie aeronautyki, zdają się nie wrzusać zupełnie śmiałego pilota włoskiego. Jako „urodzony lotnik”, pan Lovadina nie stracił ani na odrobinę zapału dla swego zawodu, pięknego przez to właśnie, że pełnego nieprzewidywanych zasadzek i niebezpieczeństw...

— Od ośmiu lat poświęcam się z zamiłowaniem lotnictwu, — mówi p. Lovadina — i przez cały ten czas nie miałem

ANI JEDNEGO WYPADKU,

choćby najdrobniejszego. Przez 23 miesiące pełniłem na froncie włoskim obowiązki pilota w wojskowej służbie lotniczej; od roku 1917 jestem pilotem technicznym w największej włoskiej fabryce samolotów „Ansaldo” w Turynie, gdzie wypróbowuję wszystkie nowe aparaty, wychodzące z tej fabryki. Z górą 2000 samolotów poddanych było mojej próbie, przebywałem nieraz po 6 godzin w powietrzu, bez wylądowania, lecz to, co się stało przed kilku dniami, gdyśmy jechali do Lwowa, wydarzyło mi się

PO RAZ PIERWSZY W ŻYCIU.

Jaka była tego przyczyna? Trudno to istotnie określić; czasem nieznacząca na pozór drobnotka, jakież nic, wystarczy, aby motor odmówił posłuszeństwa. W tym wypadku myślałem i że warunki atmosferyczne uniemożliwiły nam wzniesienie się na odpowiednią wysokość, aparat szybował zbyt długo nisko ponad ziemią; gdyby pogoda była nam dopisała i gdybyśmy byli mogli od razu wlecieć wyżej, byłoby się uniknęło niepożądanego wypadku.

— Czy podobna przygoda, która mogła się zmienić w poważną katastrofę, nie zniechęca pana na przyszłość? — rzucamy pytanie lotnikowi.

— Bron Boże! — odpowiada p. Lovadina z iscie włoskim ogniem w oczach. — Nic nigdy nie potrafił osłabić mego zapału do aeronautyki. Kocham lot od najmłodszych dni mego dzieciństwa. Już jako małe dziecko we śnie zawsze „latałem”... Śniło mi się, że szybuję wysoko ponad ziemią, w niebotycznych przestworzach, a budząc się, płakałem gorzko, że sen nie jest rzeczywistością... W czasie wojny straciłem matkę, brata, straciłem dom rodzinny, położony nad Piawą; spalili mi go Austriacy. Nieraz, gdy wracam z jakiegoś większego lotu, gdy zbieram odznaczenia, jak n. p. za

REKORD WYSOKOŚCI (7900 m.)

uzyskany w roku ubiegłym w czasie lotu w Brukseli, zapytuje siebie: Co mi z tej sławy?... Dla kogo ona?... skoro jestem sam... A jednak żądam coraz to nowych wrażeń gna mnie do coraz to nowych lotów. Parę razy próbowałem zaniechać lotnictwa, myślałem o przetrzuceniu się do innego zawodu. Daremnie! Nie mogę obejść się bez lotu. Jest to

JAKBY MURFINA.

Gdy człowiek raz zażyje tej rozkoszy, nie umie już bez niej żyć...

W dalszym ciągu naszej rozmowy ze śmiałym, zapalonym pilotem włoskim, p. Lovadina, aczkolwiek po ostatnim wypadku noszący jeszcze bandaż na głowie, oświadczył nam, że niezrażony przerwana próbą, musi stanowczo w najbliższej przyszłości odbyć lot do Lwowa. Znając już Warszawę i Kraków, który zachwyca go specjalnie podobieństwem do starych miast włoskich, pragnie jeszcze przy sposobności lotu poznać nasz bohaterski gród kresowy. Zamierzona wycieczkę odbędzie pilot również samolotem włoskim, pochodzącym z turyńskiej fabryki „Ansaldo”.

Interesujących szczegółów o tej NAJWIĘKSZEJ WE WŁOSZACH FABRYCE SAMOLOTÓW

i jej produkcji udzielił nam towarzyszący lotnikowi reprezentant fabryki, p. Cesarini.

Fabryka „Ansaldo” istnieje od lat sześciu; w czasie wojny dostarczała wszystkim aparatów dla armii włoskiej, produkowała 150 samolotów miesięcznie; obecnie produkcja jej, jak we wszystkich innych gałęziach przemysłu, obniżyła się do 60 aparatów miesięcznie.

FABRYKA ZATRUDNIA 1000 ROBOTNIKÓW;

najwyższa płaca robotnika wynosi 25 lirów dziennie, czyli naszych 5.000 marek. Dzięki tanim stosunkowo kosztom produkcji najdroższy, luksusowy, pasażerski samolot „Ansaldo” kosztuje 150.000 lirów czyli 30 milionów marek polskich, jest więc zatem dla nas o połowę tańszy, niż podobne aparaty zagraniczne.

W czasie wojny fabryka „Ansaldo” dostarczała armii włoskiej wszelkiego typu samolotów wojskowych do celów wywiadowczych, do rzucania z powietrza strzałów, bomb i t. d.; aparatem S. V. A., pochodzącym z tejże fabryki, dokonał w roku 1918 poeta-żołnierz d'Annunzio, swego sławnego lotu z Padwy do Wiednia; takim samym aparatem odbył lot z Turyna do Warszawy przez Paryż polski pilot, major Rayski.

Około 100 takich samolotów dostarczono armii belgijskiej, 20 armii polskiej w czasie ostatniej wojny z Rosją, (naogół armii polskiej dostarczono kilka eskadr lotniczych), 10 Gruzji do walki z bolszewikami w roku 1920 (lotnik Lovadina urządził wówczas w Tyflisie kurs dla 10 pilotów gruzińskich).

Od chwili zawieszenia broni fabryka „Ansaldo” produkuje oprócz aparatów wojskowych, których dostarcza Rumunii, Hiszpanii, Belgii, Ameryce i t. d., również cywilne, pasażerskie dwóch typów: na 6 i na 9 osób, urządzone z największym komfortem.

Takim samym aparatem jakim miało przed kilku dniami odbyć podróż do Lwowa, inżynier naczelny fabryki, p. Brezzi, dokonał lotu ponad wszystkimi stolicami Europy, na przestrzeni 6000 kilometrów; tego same-

Pilot włoski p. Antonio Lovadina.

go typu samolotem odbyto sławny rajd w Ameryce nad Andami, na wysokości 8000 m. (Santiago—Valparaiso—Buenos Aires, 1700 kilometrów w 7 i pół godzinach), wreszcie wspinały lot z Rzymu do Tokio (17.000 kilometrów) i t. d.

Fabryka „Ansaldo”, mająca 2000 milionów lirów kapitału zakładowego, posiada oprócz centrali w Turynie 40 filii, rozsiadanych po całym Włoszech; rekord szybkości tych samolotów włoskich wynosi 270 kilometrów na godzinę.

Losy uszkodzonego samolotu

Lwów (tel. wł.). Wszelkie części uszkodzonego samolotu „A 300—3—B 5”, który pozostał na miejscu katastrofy pod Trzcianą, przewieziono dnia 4 b. m. do parku lotniczego do Lwowa, gdzie po szczegółowym zbadaniu będzie można określić dokładnie przyczynę nieszczęśliwego wypadku.

Stan zdrowia red. Daniłuka i majora Toruń.

Rzeszów (tel. wł.). W dniu wczorajszym zebrane konsylium lekarskie orzekło, że redaktor Daniłuk powróci wkrótce do zdrowia. Redaktor jest pod ciągłą opieką lekarską. Wiele znajomych i życzliwych osób codziennie wypytuje się o stan zdrowia chorego, lecz z powodu zastrzeżeń lekarskich, o sobiście chory zgłaszających się nie może przyjmować. W dniach najbliższych redaktor powraca do Krakowa.

Lwów (tel. wł.). Major-pilot Toruń, który doznał obrażeń w czasie katastrofy lotniczej pod Trzcianą, po założeniu bandaży na głowie, ma się stosunkowo dobrze i rychło powróci do swej ulubionej pracy do Krakowa.

Pogrzeb ofiar katastrofy lotniczej.

LUBLIN ODDAJE OSTATNIA POSŁUGĘ ZMARŁYM LOTNIKOM. — NOWY WYPADK NA CMENTARZU. — FATALNY SPLOT NIESZCZĘŚLIWYCH WYDARZEŃ.

(k) W niedzielę 30 kwietnia cały Lublin idąc za głosem serca skłonił się do miernoty tragicznym ofiarom lotniczego zawodu.

Trumnę sierżanta Górskiego wynieśli na ramionach oficerowie delegacji lotniczej, trumnę chorążego pilota Ryby robotnicy fabryki Plagego, a specjalnie skonstruowane samoloty, zaprzężone po dwie pary koni, przybrane w wieńce i zieleń, odwoziły je na miejsce wiecznego spoczynku.

Herszt bandy z Piotrkowa ujęty.

Na murach miasta Piotrkowa rozklejono listy gończe za hersztem szajki bandytów Nowakiem, z obietnicą 100.000 mk. nagrody za dołowanie go do ujęcia. Jak się dowiadujemy Nowak już został schwytany w Warszawie i osadzony w więzieniu.

Nadmienić należy, że ten właśnie bandyta należał do szajki z którą policja przed kilku

Zdaje się, że jakieś fatum zawisło nad Lublinem, bo nawet pogrzeb nieszczęśliwych ofiar katastrofy nie obył się bez nowego wypadku.

Oto podczas pogrzebu s. p. lotników Górskiego i Ryby pod naporem publiczności zawalił się na cmentarzu kawał muru, który padając potłukł niejaką Maryę Serafin. Poszkodowanej udzieliło pomocy pogotowie ratunkowe, poczem odwoziło ją do szpitala.

miesiącami stoczyła krwawą walkę w nocy w Piotrkowie. Wówczas, jak wiadomo, bandyta Galkowski został zabity. Wojteczak z Częstochowy ujęty, a Nowak radował się ucieczką przez plot w pobliżu posesji p. Kępińskiego i dotychczas grasował w różnych stronach kraju, ukrywając się przed pościgiem ze strony policji.

Czas opanowic przedpłatę!
na maj!

Orgie paskarskie na letniskach.

Na naszych letniskach rozpoczęła się już orgia wyzysku paskarskiego. Oto w Otwocku pod Warszawą związek właścicieli letnisk żąda po 3 tys. marek dziennie od osoby w sezonie letnim; w Skolimowie za sezon żądają po 300 tys. mk., w Świdrze po 200 tys. mk.!

Wobec tego niestęchanego wyzysku są mieszkancy miast zupełnie bezradni.

Urząd walki z lichwą zwrócił się tylko z okólnikiem do wojewodów, którym zwraca uwagę

na potrzebę zajęcia się tą sprawą. Wojewodowie polecili więc starostom pilnowanie tej sprawy. Podobno władze miały wątpliwość, czy letniska można uważać za artykuł pierwszej potrzeby, czy nie są one raczej artykułem zbytku, za który można zdzierać, ile się da.

Czas już chyba najwyższy, aby rząd nasz zajął się tą sprawą i niedozwolił bezkarnie święcić tryumfy paskarskie właścicielom letnisk!

Znowu wybryki rekrutów.

TRZECI Z RZĘDU WYPADEK EKSCESÓW REKRUCKICH.

Onegdaj na stację Łódź—Kaliska przybył transport z rekrutami jadącymi z Łukowa do Poznania w liczbie 590 osób.

Gdy tylko pociąg przybył na stację rekruci rozeszli się po całej stacji i poczęli zaczepiać pasażerów, zrzucali im nakrycia głów, specjalnym uwzględnieniem obdarzając pasażerów-żydów; na dworcu powstał popłoch.

Jeden z rekrutów uderzył śrubą żelazną w

głowę Moszka Rosmana ze Zduńskiej Woli. — Gdy sprawcę aresztowano, rekruci obiegli posterunek i przybrawszy groźną postawę, postanowili „odbić“ kolegę. Zawiadomiona policja konna i zandarmerya przybyła na miejsce. Gdy rekruci pomimo kilkakrotnych wezwań nie rozeszli się, zagrożono im użyciem broni, co dopiero poskutkowało.

Transport odszedł dopiero w 3 godz. później.

Napad paskarza - kamienicznika na lokatorów.

40.000 MK. ZA CZYNSZ MIESIĘCZNY. — PAN PIEKARZ ZE SWĄ TĘŚCIOWĄ WŁAMUJE SIĘ DO MIESZKANIA LOKATORA. — PRĘTAMI ŻELAZNEMI ZMASAKROWANO LOKATORÓW.

W jednej z kilkunastu willi w Zielonce pod Warszawą, należących do zubożonego na wojnie piekarza Antoniego Gasowskiego, od jesieni r. z. zajmuje mieszkanie 2 pokojowe p. Stanisław Sarna, b. profesor liceum w Montpellier, obecnie wyższy urzędnik Banku Wschodniego w hotelu „Bristol“. Mieszka tam również i żona jego, obywatelka francuska, z domu p. Veber-Choime.

Za mieszkanie to p. Sarna płacił do kwietnia b. r. 1500 mk. miesięcznie, lecz czynsz ten właściciel willi podniósł bezprawnie do — 40.000 mk. miesięcznie. P. Sarna wniósł skargę do głównego urzędu walki z lichwą, ten zaś skierował do prokuratora i sprawa jest w toku.

W niedzielę, dnia 30 kwietnia, Gasowski z tęściową swą Sikorską i jakimś o nieujawnionym jeszcze nazwisku mężczyzną, wylamali zamki i hak w drzwiach, wpadli do mieszkania i rzucili się na przerażonych i osłupiałych lokatorów p. Sarnę i jego żonę, bijąc ich prętami żelaznymi po głowie i całym ciele, raniąc dotkliwie oboje.

Na alarm służącej, Zofii Niewiomy, nadbiegli sąsiedzi, posterunkowi i gajowy, którzy zastali pokrwawione ofiary mordercy.

Poszkodowani wnieśli skargi do policji i prokuratora, nadto żona p. Sarny do konsula francuskiego.

Nocny napad na profesora.

Sprawcami prawdopodobnie byli ujęci mordercy dwu policyantów.

(k) W tych dniach donieśliśmy o ujęciu w Warszawie groźnego bandyty, jednego z tych, którzy dopuścili się morderstwa dwu policyantów w Milanówku.

Dodać należy, że nie był to pierwszy napad bandycki w bieżącym miesiącu, jakim wsławił się Milanówek. — W palmową niedzielę na powracającego wieczorem ze stacji do domu prof. Sekulowicza, kierownika kursów handlowych, napadło

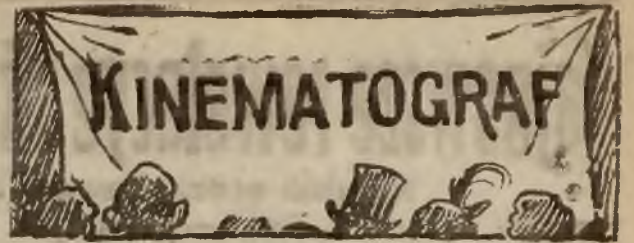
DWU OPRYSZKÓW, UZBROJONYCH W NOŻE RZEŹNICZE.

Podkreślić należy niestęchaną zuchwałość zbrojów, gdyż księżyc jasno oświetlał lasek, w

którym dokonano napadu, przytem lasek ów jest położony tuż przy ludnej, szczególnie w wieczornych godzinach, ul. Kościelnej. Zadawszy rana cętą pod łopatką, bandyci, widocznie przestraszywszy się odruchowego sięgnięcia p. Sekulowicza do kieszeni, zbiegli.

Raniony pospieszył o własnych siłach do domu, gdzie z powodu silnego upływu krwi padł nieprzytomny. Nóż zbrodniarza naruszył opłucną i lewe płuco.

Zdaje się, że i ten napad był dziełem tych samych opryszków, którzy dopuścili się zabójstwa dwu policyantów.

„Polska nóżka“.

(kr.) Do rzędu najsilniejszych ponęt kobiecej urydy — należy zdaniem koneserów i znawców — ładna nóżka, a nóżka Polki ma być najładniejszą.

Ślady tego kultu, dochodzącego nieraz do fetyszyzmu znajdujemy zarówno w sztuce (malarstwo, rzeźba) jak i w literaturze nadsobnej. Pan Tadeusz ujrzał po raz pierwszy Zosię przypadkowo w negliżu, w stroju, „w jakim Litwinka chodzi tylko z rana“... „Ślad widać nóżki — Na piasku — bez trawiczka była i pończoszki“...

Jeden z poetów doby stanisławowskiej taki poemat pieje na cześć zgrabnej nóżki kobiecej:

„Wszak zgrabna nóżka — to pici pięknej chwale
Niczem biust kształtny, śnieżna białość ręki,
Jak nóżka, nóżka foremna a mała,
I czy się kryje we fałdach sukienki
Czyli się w tańcu wchylić odważy
Szaleją dla niej tak młodzi jak starzy.
I ja należę do jej wielbicieli
I hoid należny składam jej z zasady,
Lubię ją nawet kiedy po kąpieli
Znaczy na piasku drobne swoje ślady,
Albo od oczu profanów zdzioka,
W śnieżną pończoszkę kształty swe obleka.“

Inny poeta, zartowawszy przypomina, pisząc o „damskim pantofelku“:

„Wszystkie czasy, każda era
„Były dnia z respektam waszkiem —
„But obrzymi bohatera
„Drzał przed małym pantofelkiem.“

Podobnych przykładów możnaby dziesiątki jeszcze przytoczyć. Ograniczymy się na resumé jednego (niestety! anonimowego!) poety z czasów W. M. Krakowa, który stwierdza, że ze wszystkich Polek — Krakowianki mogą się pochłubić tym niepospolitym darem przyrody:

„A słyną właśnie nadwiślańskie wróżki
Stalością uczuć i kształtami nóżki.“

Nieznany poeta ma słuszną rację, bo nietylko nasze szczytki krakowskie, ale nawet wiejskie dziewczęta okoliczne odznaczają się dziwnie regularną i zgrabną budową nogi. Można to zaobserwować w lecie w dniu targowe, gdy całe gromady wieśniaczek przyczeszą bosy do miasta.

Otóż doszliśmy niejako do drugiej części naszej pogadanki.

Kult czy moda „bosej nóżki“ jest i była dla pań, mających w tym względzie czem się pochwalić — zawsze ponętną. Może niejedna z nich w skrytości ducha zazdrościła wiejskiej mleczarce lub swojej pokojówce — możności prezentowania nagich nóżek, może niejedna — trafnie zresztą — rozumowała: „Jeżeli nie jest rzeczą wstydliwą nieprzyzwoite obnażanie ramion, piersi i pleców, dlaczego właśnie nogi nie mogą także korzystać z tego przywileju dekostowania?“

Reforma ta nie nastąpiła jednak odrazu. Była to powolna ewolucja. Panie zaczęły używać coraz płytszych pantofelków, coraz cieńszych pończoszek, tak, że ostatecznie pajeczka tkanina robiła takie wrażenie, jakby jej wcale nie było. Znać było pod nią najsubtelniejszą karnację z ponętą różowem lub śnieżno-białem zabarwieniem skóry... Od tego był już krok jeden. Piękne modnie, wystrójone i wyelegantowane zaczęły się zrazu sporadycznie ukazywać — bosy, mając na nóżkach tylko lekkie, kunsztowne roboty — sandalki.

Nie sądźcie jednak, że moda „bosych nóżek“ w wymyśle czy wybryk XX wieku!

Posłuchajmy opisu karnawału w 1795 r. w dosłownym przytoczeniu współczesnego źródła: „Życie towarzyskie (we Lwowie) niezmiernie było ożywione. Niemal codziennie zapraszano się na bale i pikniki, podczas gdy urzędniczy świat i mieszczanie nasali na t. zw. „bürgerbalach“. Wiernym wyrazem tej doby był strój przyjęty z Francji przez modniście ówczesne. Panie te obierały się bez bielizny. Grecka fundka, z lekkiej przejrzyściej materji, głęboko wycięta i u prawej nogi podniesiona wysoko girlanda, z długim ogonem, tworzyła główną część tego ubioru, a raczej negliżu. Nóżki boso, na palcach u nóg pierścienie, zdobne drogimi kamieniami, rozkładane na kształt kołczyków. Zamiast trzewików noszono trepki, przytwierdzone do nogi białymi bandażami, sięgającymi po kolana.“

Jak widzimy nie ma nic nowego pod słońcem, najmniej chyba nową jest próżność i kokieteryja kobieca.

Napad rabunkowy w pociągu.

(k) Nazwa „Milanówek“ powtarza się w ostatnich czasach coraz częściej w kronice napadów bandyckich. Prócz znanych już naszym czytelnikom napadów na 2 policyantów i na profesora Sekulowicza, mamy do zanotowania śmiały napad w pociągu na pasażerkę, na szczęście nieudany, którego dokonano w pobliżu osławionego Milanówka:

20 b. m. pociągiem wychodzącym z Warszawy w wagonie klasy II jechała p. Jursz zamieszkała w Żyrardowie. Wśród podróżnych w przedziale, którym jechała p. J., było kilka osób, a wśród nich jeden młody mężczyzna ubrany według ostatniej mody, w żółtych butach i czapce maciejówce.

W miarę jak pociąg się posuwał, wagon się opróżniał z pasażerów, tak że po przybyciu do Milanówka, w zmiankowanym wagonie pozostała tylko p. J., ów elegancko ubrany mężczyzna i jeden z podróżnych, który do wyruszenia

pociągu z Milanówka, wyszedł do dwuzerowej ubikacji!

Elegancki mężczyzna, pozostawszy sam na sam z p. J., nie namyślając się długo, otworzył drzwi wagonu i jednym ruchem schwytał za torebkę z pieniądzmi, którą p. J. trzymała w ręku, chcąc ją wyrwać. Przytomna i dość energiczna p. J. nie wypuściła z rąk torebki, widząc, że nie da rady złodziejowi, który

USIŁOWAŁ P. J. WYRZUCIĆ Z WAGONU.

P. J. oparła się mocno o ramę drzwi i, wszczęta krzyk, co słysząc mężczyzna, który opuścił przedział, wpadł do przedziału, a widząc p. J. w niebezpieczeństwie, schwytał p. J. w pól i wyrwał ze szponów opryszka.

Złodziej zaś widząc, że rabunek mu się nie udał, zeskooczył ze stopni wagonu na tor kolejowy i umknął.

Najnowsze rewelacje o śmierci cara i jego rodziny

Rosyjski sędzia śledczy zadaje kłam Cziczerinowi.

(l.) Jak już doniosły telegramy, w oficjalnej rozmowie z dziennikarzem amerykańskim oświadczył świeżo Cziczerin, delegat sowieców na konferencji genueńskiej, iż jedynie car Mikołaj został rozstrzelany, i to bez wiedzy moskiewskiego rządu centralnego, zaś wielkie księżne rosyjskie znajdują się obecnie wedle wszelkiego prawdopodobieństwa w Ameryce.

Druzgocącym dla Cziczerina zaprzeczeniem tego oświadczenia jest ciekawy artykuł niejakiego Mikołaja Sokolowa, ogłoszony obecnie w paryskiej „Opinion”. Obarczony przez rząd Kołczaka obowiązkiem przeprowadzenia śledztwa legalnego w sprawie okoliczności, towarzyszących śmierci cara i carskiej rodziny, sędzia śledczy Mikołaj Sokolow posiadał w swych rękach rozmaite telegamy, które wojska syberyjskie i czechosłowackie znalazły w biurach poczty w Jekaterynburgu, w chwili zajęcia tego miasta.

Jeden z tych

TELEGRAMÓW SZYFROWANYCH

został wysłany z Jekaterynburga 17 lipca 1918 przez Bieloborodowa, prezesa sovietu uralskiego do Gorbunowa, sekretarza sovietu komisarzy ludowych w Moskwie. Telegram ten brzmiał:

„Doniescie Swerdłowi, że całą rodzinę carską spotkał ten sam los, co cara. Oficjalnie jednak rodzina carska zginie rzekomo w czasie ewakuacji”.

Nie ulega wątpliwości, twierdzi Sokolow, że działalność Swerdłowa, prezydenta centralnego komitetu egzekucyjnego i Cziczerina, komisarza dla spraw zagranicznych, była zgodna i wspólna. Nie ulega też wątpliwości, że ważna depecha Bieloborodowa była

ZNANĄ CZICZERINOWI

jak i wszystkim kierownikom rządu sowieckiego.

Pan Sokolow przyjmując pełną odpowiedzialność za to, co ogłasza, stwierdza jako

sędzia, który prowadził śledztwo, fakty następujące:

1) Car Mikołaj II i cała jego rodzina

ZOSTALI RAZEM ROZSTRELANI

kulami rewolwerowymi w nocy z 16 na 17 lipca 1918 w Jekaterynburgu. Wraz z nimi zginęli wówczas: doktor Botkin, kucharz Harytonow, służący Aleksy Trupp i pokojówka Demidowa. Śmierć wszystkich członków rodziny carskiej została

NIEODWOŁALNIE STWIERDZONA.

2) Morderstwa dokonano w jednym z domów parterowych w domu Ipatiewa, w którym rodzina carska była uwięziona.

3) Natychmiast po rozstrzelaniu trupy wszystkich ofiar,

BYŁO ICH JEDENAŚCIE,

zostały złożone na przygotowanym z góry samochodzie ciężarowym i przewiezione do starej, nieczynnej kopalni, położonej w lasach, o 15 kilometrów od Jekaterynburga.

Tam, aż do świtu dnia 19 lipca włącznie pracowali bolszewicy nad zniszczeniem trupów;

TRUPY POKRAJANO I SPALONO

przy pomocy benzyny, poczem poddano je działaniu kwasu siarczanego. Jest faktem stwierdzonym, że użyto w tym celu z górą 140 litrów benzyny i 180 kg. kwasu siarczanego.

Bolszewicy, mówi dalej rosyjski sędzia śledczy, chcą uchodzić w oczach całego świata za obrońców interesów ludu rosyjskiego, kapłanów idei rewolucyjnej. Lecz opierając się nawet choćby na zasadach „sprawiedliwości rewolucyjnej”, jakże wytłómaczą nikczemne morderstwo dziecka i czterech młodych dziewcząt? Akt, którego dokonali, nie może być uważany za „słuszną karę”, jest to zbrodnia, której nie może uznać nikt z sumieniem. I bolszewicy sami zdają sobie z tego sprawę i dlatego wybiegu szukają w kłamstwie.

Zamiast psa schwytano raka.

Zabawna scena koło lwowskiej bóżnicy.

Onegdaj o godzinie 10 przedpołudniem rozegrała się przed bóżnicą żydów postępowych przy ul. Żółkiewskiego we Lwowie niezwykle komiczno-dramatyczna scena.

O tej porze nadjechali trzej pomocnicy raka z budą, a między nimi Streitfeld Samuel, b. kapral armii ochotn. Abrahama. Już Samuel zarzucił petlicę, by pochwycić jakieś psiatko, gdy w tem niespodzianie dwaj podoficerowie z więzienia wojskowego, poznawszy swego starego znajomego, przytrzymali go za kołnierz. — Był to sierżant Leszczyszyn i plutonowy Drodo-

wicz.

Samuel bowiem ma na sumieniu obrabowanie trupa w lesie i za to był on raz aresztowany. — Sprzykrzyło się jednak Streitfeldowi siedzenie w więzieniu śledczym, to też we wrześniu ubiegłego roku uciekł z aresztu, by objąć znaczne rzemiosło hycłowskie.

Koniec był taki, że psiatko nadal cieszy się życiem i wolnością i zamiast ono pójść do budy, raka znalazł się w budzie, z której teraz nie wydostanie się ani tak prędko ani tak łatwo.

Urzędnik państwowy i „uczciwy złodziej”.

(k) Ze legenda o „uczciwości” złodziejskiej ma swoje uzasadnienie, o tem niech poświadczy fakt następujący:

Pan Ryski, referent Woj. Pomorskiego wyjechał przed paru dniami służbowo na prowincję. Wracając do domu zasnął. Gdy się zbudził na stacji w Toruniu, zauważył brak portfela, zawierającego 6000 marek. Zmartwił się tem bardzo, lecz pociecha nie miała go minąć. Przewieczoraj bowiem otrzymał list polecony, w którym skradzione przedmioty się znajdowały. Dołączone było następujące pismo:

„W drodze, dnia 25. 4. 22 r.

Szanowny Panie! W pociągu pozwoliłem sobie na pożyczanie od W Pana portfela z

zawartością. Jak się jednak z dokumentów przekonałem, jesteś Pan biednym urzędnikiem państwowym. Wobec tego zwracam W Panu portfel i 6000 marek z tej racji, że do pierwszego mógłbyś Pan z głodu umrzeć. Racz Pan przyjąć wyrazy mego współczucia. Uczciwy złodziej Michał N.

P. S. Masz Pan szczęście, że nie natrafiłeś na mego kolegę, onby inaczej postąpił.”

Istna tragikomedia, a „zacnemu” złodziejowi nie brak rzeczywiście żyłki humorystycznej! Wsunąć można stąd też refleksyję, że błoda urzędnicza jest w Polsce naprawdę wielką, skoro nawet w złodziejach i bandytach budzi litość.

Stary szynkarz i 15-letnia dziewczyna

W KARCZMIE EFROIMA GRUENERA. — 15-LETNIA JARYNKA. — SMUTNY EPILOG ZAŁOTÓW SZYNKARZA.

Efroim Grüner, to chłop stary, ale jary. Liczy lat 56 i ma karcznię w Malczycach. Naturalnie zachodzi tam mnóstwo ludzi, także dziewcząt, by kupić to lub owo. Zagaszcza-

ła tam często również 15-letnia dziewczyna wiejska Jarynka Maceluch.

Dnia 1 marca br. Jarynka — jak to nieraz bywało — wstąpiła do karczmy, by widzieć

się z córką karczmarza. Rojzą. Córki nie było, był tylko karczmarz, który chwilę rozmawiał z dziewczyną, poczem nagle obezwładnił ją i usiłował zgwałcić. Przeszkodziła temu sąsiadka, która zajrzała do okna i widząc co się święci, krzyknęła:

„PACHTAR, SZCZO ROBYSZI”

i zaczęła pukać do okna. Oburzyło ją najwięcej to, że „dziewczyna jest jeszcze młoda”.

Onegdaj odpowiadał Efroim przed sądem karnym we Lwowie. Jest duży, silny, mocno szpakowaty ma minę człowieka, którego niezasłużenie prześladowają. Jego niedoszła ofiara Jarynka opowiada drastyczne szczegóły z tęym wyrazem twarzy i beznamiętności, trwożliwymi oczyma. Ma minę człowieka, który nie bardzo rozumie,

O CO TU TYLE HAŁASU.

Wśród świadków jest jedna dziewczynka, nie większa od stołu. Także widziała wszystko, ale obecnie na widok trybunału tak się przeleciała, że nie może wycedzić dwóch zdań, mimo, że przewodniczący zachęca ją do dobrotliwym uśmiechem, jeden z wotantów zaś, tłómaczący jej na rozum:

„NIE BÓJ SIĘ, JA CIĘ NIE ZJEM”,

a siostra czy matka z tyłu również dodaje odwagi.

W rezultacie za swój brzydki żart Efroim został skazany na 6 miesięcy ciężkiego więzienia z obstrzeleniami.

Chwila bieżąca.

Kalendarzyk:

Jana w Oleju

Wschód słońca: 5:09

Zachód słońca: 8:05

Długość dnia: 14:56

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Sobota: „Ulica dziwna”.

Niedziela popoł.: „Pan obrońca”.

Wieczór: „Ulica dziwna”.

Poniedziałek popoł.: „Dzieje salonu”.

Wieczór: „Horsztyński”.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Sobota: „Żydówka”.

Niedziela popoł.: „Odmłodzony Adolar”.

Wieczór: „Żydówka”.

TEATR „BAGATELA”.

Sobota popoł.: „Dom osaczony” (70 proc. zmniejszone).

Wieczór: „Świderek”.

OPERETKA „NOWOŚCI”.

Sobota: „Szał miłości”. (Premiera).

Niedziela popoł.: „Nitouche”.

Wieczór: „Szał miłości”.

Poniedziałek popoł.: „Taniec szczęścia”.

Wieczór: „Szał miłości”.

— 0 —

Polska Komunia na G. Śląsku.

Przed paru dniami dzieci polskie w Gliwicach miały przystąpić do pierwszej Komunii świętej. Miejscowe Koło rodziców oraz Koło harcerskie przystroili salę dla przyjęcia dzieci odświętnie. Tej samej nocy do sali wtargnęły bandy Orgeschowców, które zniszczyły dekoracje i całą salę z bezwzględny wandalizmem. Wśród napastników byli również członkowie niemieckiego związku młodzieży szkolnej.

Obchód rocznicy konstytucji w Pradze.

Rano w dniu 3 maja odprawiono w Pradze, z okazji święta narodowego polskiego, uroczyste nabożeństwo, na które przybył nuncjusz papieski Mikara. O godzinie 1-iej po południu odbyło się u posła Pilca śniadanie z udziałem ciała dyplomatycznego, akredytowanego przy rządzie czeskim. — członków rządu, prezydenta czeskiego, zgro madzenia narodowego i burmistrza Pragi. W przemówieniu, wygłoszonym podczas śniadania, wyjaśnił poseł Pilc zebrany znaczenie święta, a minister Udrzal, zastępujący premiera czechosłowackiego, wygłosił obszernie przemówienie w języku francuskim, wnosząc na zakończenie toast na cześć Polski i Naczelnika Państwa, Piłsudskiego. Po południu odegrała orkiestra wojskowa przed gmachem poselstwa polskiego szereg utworów, zapoczątkowanych polskim hymnem narodowym.

Proces przeciw Dr Wodeckiemu, Dr Bol. Drobnerowi i tow.

2-gi dzień rozprawy.

(ch.) Drugi dzień rozprawy poświęcony był wyłącznie przesłuchaniu oskarżonego, dra Bolesława Drobnera, który w kilkugodzinnej mowie starał się zbijać wywody aktu oskarżenia.

Najpierw skrytykował samo opracowanie aktu oskarżenia pod względem stylistycznym, następnie przeszedł do skreślenia przebiegu swego życia politycznego. W 16 roku życia wstąpił do partii P. P. S. Brał udział w rewolucji 1905 roku. W roku 1913 między nim a Daszyńskim przychodzi do rozłamu. W roku 1914 wstępuje do Strzelca, bierze udział w wojnie światowej, aby dopiero w roku 1918 powrócić do domu.

W dalszym ciągu charakteryzuje pierwsze chwile powstania Polski i zajmuje się szczegółowo oświetleniem jej pierwszych gabinetów. W stosunku do Sejmu, to zajmuje się względem niego, jako posiadającego olbrzymią przewagę niewykształconego elementu chłopskiego, **bardzo wrogle stanowisko**, zaznaczając, że Sejm ten nic dobrego Polsce nie da.

Po przerwie 10-minutowej dr. Drobner, biorąc do ręki leżący przed nim na stole akt oskarżenia, rozpoczął dalej kontynuować swoją przemowę, zbijając teraz poszczególne jego punkty. Na wstępie dr. Drobner daje obraz komplikacji obecnych stosunków społecznych, po wielkiej wojnie światowej. **Walki klasowe**, — mówił dr. Drobner, — **coraz bardziej będą się zaostrzać** i nie zabliźnią się szybko rany społeczne. Jasną jest rzeczą, że wojna światowa, dla Polski 7-letnia, dla innych państw przeszło 4-letnia, poczyniła kolosalne szczyby w życiu polskim — **zdemoralizowała cały szereg jednostek**, jednym słowem, złe instynkty wydobyla na jaw. Zadaniem partii socjalistycznej w takim momencie ogólnej demoralizacji jest podniesienie kultury. Tu wspomina dr. Drobner, iż oddał się pracy kulturalnej, zaznacza, iż od lat 15 pracuje na polu oświatowym w uniwersytetach ludowych.

W dalszym ciągu dr. Drobner opowiada o tem, jak mu „wyrabiono” markę bolszwicką, jak w roku 1920 z tą marką bolszewika musiał się usunąć od pracy partyjnej i jak zaczął badać stosunki za granicą. W roku 1920 wyjechał pod płaszczykiem załatwiania spraw handlowych za granicę i wówczas zwiedził Niemcy, był w Szwajcaryi i zapoznał się z przywódcami partii socjalistycznych.

Następnie oskarżony przechodzi do sprawy Górnego Śląska i stara się wykazać, że przez swoje czynne patriotyczne wystąpienia na Górnym Śląsku w okresie przedplebiscytowym, a to przez wygłaszanie mów do robotników polskich, oraz przez swe występy w Berlinie, przyczynił się do pomyślnego wyniku plebiscytu. Mówiąc o komunizmie, zaznacza dr. Drobner, że nie można identyfikować komunizmu z bolszewizmem. Bolszewizm to jest coś zupełnie innego.

— Ja mogę powiedzieć, — mówił dr. Drobner, — że jeżeli mi się ktoś spyta, czym jestem politycznie, to powiem, że socjalista, to znaczy, tyle co komunista, ale nie bolszewikiem.

W związku z tem wywodzi dr. Drobner, skąd się wzięła nazwa „bolszewizmu” i przy pomina o rozłanie na kongresie soc. dem. w Genewie w 1904 roku. Większość z Leninem i Trockim przyjęła od słowa bolsz, t. j. więcej, nazwę bolszewików, a mniejszość mienszewików. Termin „bolszewizm” nie jest odpowiedni, bo niczego nie wyraża. Bolszewicy przybrali nazwę jednak komunistycznej partii dla odróżnienia się od socjalistycznej. Program komunistycznej partii nie jest do odrzucenia dla socjalisty. Należy natomiast odrzucić metody bolszewickie.

Przechodząc do omówienia głównych punktów aktu oskarżenia, prostuje oskarżony przyjmowane cele strajku generalnego w dniu 1 marca, który wedle aktu oskarżenia miał być tylko protestem na niedomagania ogólne obywateli, a w rzeczywistości miał cele wywrotowe, a to przygotowanie terenu do obalenia obecnego ustroju.

Na przedwstępnych zebraniach miał dr. Drobner według aktu oskarżenia wygłosić w czasie swych mów szereg zdań o treści anarchistycznej, godzących w ustrój obecny, a podburzających zebranych do rewolu-

cyi. Oskarżony w mowie swej wspomina najpierw o **zgrupowaniu z 19 grudnia 1920**, odbytem w teatrze Powszechnym w Krakowie, a urządzonem przez P. P. S., celem omówienia aktualnej wtedy sprawy aprowizacyjnej. Zgrupowanie to udało się następnie pod gmach starostwa, gdzie według aktu oskarżenia miał on wygłosić bardzo prowokacyjną mowę. W tem miejscu prostuje dr. Drobner szereg zdań z tej mowy. I tak zaznacza, że nie wzywał „do walk na szanicach” i „wprowadzenia dyktatury proletaryatu”. „Mówiłem tylko, — twierdził oskarżony, — iż musimy się przygotować do walki spokojnej, aby zyskać to, co chcemy, a o wzięcie władzy w ręce będzie się można pokusić, jeżeli masa będzie uświadomiona”.

Analizując poszczególne zdania z aktu oskarżenia, dotyczące jego przemowy na tem zgrupowaniu, mowca coraz bardziej się zapala i gorączkuje.

Niezwykłe poruszenie na sali wywołuje następująca scena:

W najwyższym podnieceniu, zwracając się w stronę trybunału i publiczności, oskarżony stara się wywołać efekt „wstrząsający” publiczność przez opowiadanie o ciężkich warunkach więzienia, w jakich znajduje się 40 małoletnich przestępców. Ustęp ten, bez najmniejszego związku z właściwym tokiem śledztwa, oskarżony wygłosił z dużym uniesieniem najwidoczniej w celach agitacyjnych. Wogóle metodą agitacyjnej dygresji oskarżony chętnie się posługuje.

Powracając do tematu, t. j. do przemowy z 19 grudnia 1920, zaznacza dr. Drobner, że tłum zebrany był zbyt krytycznym, aby go można było pociągnąć do nierozważnych

kroków, a mówcy chodziło właśnie o zbadanie krytycyzmu w tej masie. Oskarżony wypiera się zarzutu aktu oskarżenia, jakoby pod wpływem jego mowy zebrani wołali: „pójdziemy na noże!”, „naostrzyć siekiery!”, „przygotować karabiny” i twierdzi, że jest to wymysł „prowokatora-szpieła”, który sam na ulicy w ten sposób tłum podburzał.

Scharakteryzowawszy swój udział w zgrupowaniu z 19 grudnia, przechodzi oskarżony do omówienia i sprostowania tego, co według aktu oskarżenia miał powiedzieć na zgromadzeniach 27 i 28 lutego, jako przygotowujących do generalnego strajku w dniu 1 marca.

Oskarżony tłumaczy się, że przed 27 lutego bawił na Górnym Śląsku i tu przypadkowo dowiedział się, że w Polsce ma wybuchnąć strajk kolejowy. Dnia 27 lutego przyjechał do Krakowa i od razu udał się na odbywające się właśnie zgromadzenie przy ul. Dunajewskiego. Tu w przemówieniu swem miał według słów aktu oskarżenia powiedzieć: „Nawet i wodociągi zamknijemy, jeżeli my zdychamy, to niechaj i chamy zdychają”. Oskarżony broni się przeciwko temu twierdzeniu.

Następnie zajmuje się omawianiem swego udziału w zgromadzeniu z dnia 28 lutego pod pomnikiem grunwaldzkim. Cytuje tutaj ustęp z aktu oskarżenia, według którego miał powiedzieć, że „czerwony sztandar, przesiąknięty krwią robotnika polskiego, zatryumfować musi wkrótce i zatknięty na gruncie ustroju społecznego, obwieścić wnet światu zwycięstwo prawdy”.

Oskarżony stara się ten ustęp odpowiednio zmodyfikować. Wkońcu zaznacza, że najwięszym wrogiem państwa jest niewolnik, którego praca pod batogiem nie może dać żadnych rezultatów, jedynie człowiek wolny może pracować dla dobra ojczyzny.

Na tem o godzinie 2-giej przerwano rozprawę.

„Napad rabunkowy” pod Stanisławowem.

Bójka 5 wyrostków ze służbą dworską powodem alarmu czyli strach ma wielkie oczy.

(Od korespondenta „Gońca Krakowskiego”).

(g) Dnia 25 b. m. wieczorem zaalarmowano telefonicznie policję stanisławowską o dokonany rzekomo napadzie rabunkowym na dwór p. Burzyńskiego w Uhrynowie koło Stanisławowa. Po przybyciu na miejsce policji przekonano się, że miało się tu do czynienia co najwyżej z zamierzonym jakimś napadem rabunkowym, który dzięki krzykliwej postawie służby dworskiej został na miejscu udaremiony.

Oto pięciu wyrostków weszło wieczorem do dworu prawdopodobnie z zamiarem kradzieży, w sieniach jednak zastąpiło im drogę kilka osób ze służby. Ponieważ „bandyci” nie byli jednak wcale uzbrojeni, wywiązała się między nimi a służbą krótka walka ręczna, w czasie której oberwała parę guzów

tak jedna, jak i druga strona, a przestraszony zarządca dworu, nie czekając zakończenia walki, zaalarmował telefonicznie policję stanisławowską, donosząc o „olbrzymim napadzie rabunkowym”.

Podziwiać należy sprawność naszej policji, która w sile 35 ludzi, z komisarzem na czele, specjalną maszyną kolejową wraz z jednym wozem udała się na miejsce czynu, tak, że po upływie 30 minut znalazła się już policja na miejscu. Naturalnie zaraz po przybyciu przekonano się o przesadnych wiadomościach co do rzekomego napadu rabunkowego i cały oddział, który się składał z uczniów tutejszej szkoły policyjnej, powrócił tym samym pociągiem do Stanisławowa.

Jaki będzie świat i człowiek za lat 1000.

Automaty będą pracować, a ludzie kształcić się i uprawiać sport. — Rozwój żeglugi powietrznej. — Prawdziwe zbratanie się ludów. — Czy ludzkość będzie szczęśliwa?

(—) Onegdaj odbył się w Warszawie odczyt znanego autora powieści fantastyczno-naukowych p. Władysława Umińskiego, który na temat powyższy wygłosił bardzo ciekawą prelekcję snując śmiałe plany rozwoju ludzkości.

Prelegent rozpoczął odczyt o pierwiastkach chemicznych, których sile energicznej w postaci ciepła w nich tkwiącego przypisał niesłychany wpływ na rozwój techniki ludzkiej i wytwórczości. Dzięki tej sile produkcja maszynowa, już dzisiaj automatyczna, zupełnie się automatyzuje. Wytwarzać ona będzie takie produkty jak sztuczne białko,

SZTUCZNĄ MAKĘ

i t. p. Wogóle człowiek będzie prawie zupełnie wyłączony z trybu pracy produkcyjnej. A produkcja przekształci świat i w jego fizyologicznych formach.

Ogrodnictwo ogromnie się rozwinie, powstaną sztuczne formy i gatunki roślin. Ludzkość be-

dzie mieszkała jakby w jednym wielkim ogrodzie-raju.

Afryka, ta dzika część świata, zamieni się w bujny, najpiękniejszą roślinnością strojny szmaragd ziemi. Świat zoologiczny również się zmieni.

ZWIERZĘTA NIEUŻYTECZNE ZUPEŁNIE WYGINĄ,

pozostaną tylko te, które dają człowiekowi mięso lub futro.

Ale największą ewolucję wywoła postęp techniki na polu komunikacji. Szybkość tej tak się wzmoże, że

W PARĘ GODZIN MOŻNA BĘDZIE OBJECHAĆ ŚWIAT CAŁY.

Żegluga morska się rozwinie. Ludzie będą jeździć pod morzem, jak po gładkiej drodze. A i w powietrzu szybować będą, jak ptaki przy pomocy sztucznych urządzeń, ale bez siły silnikowej. Ludzie ze zmianą pory roku przenosić będą z jednej półkuli świata na drugą: w zimie

do południowej, w lecie do północnej.
Ta ruchliwość człowieka wpłynie w dalszym ciągu na

ZMIANĘ RASY,

na zmianę kultury ludzkiej. Rasy różnorodnie zanikną nie tylko z powodu stykania się ze sobą i przyswajania sobie wzajemnych cech psychicznych i kulturalnych, ale także przez krzyżowanie się. Powstanie jedna kultura, ogólna światowa. Pojęcie ojczyzny ulegnie zmianie. Proces rozwojowy narodowości w przyszłości będzie zupełnie przeciwny dzisiejszemu. Z powodu zatarcia się różnic psychicznych i kulturalnych, z powodu zniwelowania ras zapanuje między ludźmi

PRAWDZIWA MIŁOŚĆ BRATNIA,

prawdziwa miłość bliźniego.

Kwestya socyalna rozwiąże się na zupełnie innej drodze, niż my sobie to dziś wyobrażamy lub dziś to chcemy. Kapitał straci swoje pazury lub dziś to samo, że się zwiekszy. Wiadomo, że im kapitał staje się większy, tem też staje się tańszy. Klasy społeczne zbliżą się do siebie na podstawie równości dobrobytu. Wyjdziemy z okresu zoologicznego do okresu wyższego, do okresu doskonałości.

Ludźe zwolnieni od pracy fizycznej będą się kształcić. Szczególnie

SPORT PRZYBIERZE KOLOSALNE ROZMIARY po on obok kształcenia duchowego będzie jedynym zajęciem ludzkim, tak, jak dzisiaj już w społeczeństwach bogatych, jak amerykańskim i angielskim, gra wybitną rolę w życiu jednostki. Wzrosną prawdopodobnie natomiast niebywałe

CHOROBY NERWOWE,

jak to zawsze bywa ze wzrostem kultury, ze wzrostem bogactwa i intensywności życia.

Czy wobec tego ludzkość będzie szczęśliwa? W porównaniu ze stanem dzisiejszym będzie niezawodnie szczęśliwa. Niemniej będą jej dotęgać różne bolączki, bo te się nigdy nie dadzą wyeliminować z życia ludzkiego.

Szczęśliwy książę Walji

(Do uszu ci tytanowej).

(d) Dzisiejsza rycina tytułowa przedstawia księcia Walji, następcę tronu angielskiego, który może być nazwanym królem serc. Dookoła jego podobizny równocześnie podajemy zdjęcia Angielek z arystokratycznej sfery, które zabiegają się o względy młodego księcia. Gdy wróci on z podróży będzie mógł wybrać z pośród nich towarzyszkę życia.

Posiadacze

większej gotówki
poczawszy od 1,000.000 w zwykłym obrotach mogą na 50% w stos. rocznym

w wielkim znanym i rentownym przedsiębiorstwie w Krakowie, wypłacany miesięcznie.

Zgłoszenia tylko listowne: B. Jankowski, Kraków Dębni, Konopnickiej 1. 9669

Glupia książka.

Do księgarza przyszedł Kuba:
„Ile to ta książka gruba?”
— To zbyt mądre — księgarz rzecze —
Skąd się tobie mój człowiecze
Filozofię czytać wzięło?! —
Chłop się uparł — kupił dzieło.
Przeglądając je w chałupie
Zdecydował: „Strasznie głupio!”
Gdy kto czegoś nie rozumie
„Głupiem” sądzi w swojej dumie...

Milion marek na Dom Akademicki w Krakowie.

Wydział Związku Ziemian na posiedzeniu dnia 25 kwietnia br. uchwalił wyasygnować na rzecz wojewody dra Gałęckiego 1 milion marek z przeznaczeniem na rozbudowę Domu akademickiego w Krakowie.

Napad zgrai bandytów na wieś.

SZAJKA 20 BANDYTÓW DOKONUJE OLBRYMIEGO RABUNKU DOLARÓW, — OBŁĘŻENIE WSI. — KATOWANIE KOBIET.

(k) W dniu 25 ub. m. o 11 w nocy szajka zorganizowana bandytów, składająca się z 20 **UZBROJONYCH ZNAKOMICIE BANDYTÓW** dokonała śmiałego napadu na mieszkańców wsi Odowlany, pow. Wołkowyskiego. Nowy ten napad jest jednym z całego szeregu napadów bandyckich, których celem było

POLOWANIE NA DOLARY.

przywożone przez emigrantów z Ameryki. Bandyci steroryzowali całą wieś, otoczyli

chałupy reemigrantów i pod groźbą karabinów i rewolwerów zażądali pieniędzy. Steroryzowani mieszkańcy oddali bandytom

2.890 DOLARÓW, 200.000 MK. POLSKIMI I 60.000 RUBLI SOWIECKICH.

Bandyci nie zadowolili się tem i sądząc, iż są jeszcze pieniądze zachowane, znęcali się nad kobietami Olgą i Julią Sobotyanowicz.

Po dokonaniu rabunku bandyci zbiegli w kierunku niewiadomym.

3 maja na prowincyi.

Słomniki pod Miechowem obchodzili w roku żącym niezwykle uroczyste święto 3 Maja. W uroczystości wzięło udział okoliczne obywatelstwo, młodzież szkolna, straż ogniowa, oddział strzelca, Koło Polek, bandyrya Krakusów i 3 orkiestry. Po nabożeństwie i podniosłym kazaniu w kościele parafialnym uformował się pochód, który wyruszył pod krzyż za miastem, gdzie p. Bielecki omówił znaczenie Konstytucyi 3 Maja. Po powrocie do miasta wypełnił pochód cały rynek, gdzie gorąco przemówił dr Ciawicz. O godz. 8 odbył się uroczysty wieczorek, na którym wygłosił p. Bielecki odczyt pt. „Dwie Konstytucye”, a młodzież oddeklamowała podniosłe wiersze i odśpiewała szereg pieśni.

Łuck. Święto Trzeciego Maja obchodzono w Łucku w sposób niezwykle uroczysty. Wszystkie domy w mieście były odświętnie przybrane. O godz. 2 w południe odbyła się na bioniach uroczysta msza polowa przy udziale władz, wojska i instytucyj społecznych. Po mszy przemówienia wygłosili burzistrz Suszyński i mecenas Sumowski. Następnie rozwinął się długi pochód, który przeszedł głównymi ulicami miasta. Wieczorem w sali wojewódzkiej odbyła się uroczysta akademja. W innych miastach wolińskich odbyły się również uroczyste obchody.

Katowice (PAI) Obchód rocznicy Trzeciego Maja stosownie do przepisów władz międzysojuszniczych — ograniczył się do pochodu do kościoła, a następnie do obchodu w lokalach zamkniętych. Po nabożeństwie wyruszył z kościoła pochód na cmentarz poległych powstańców gdzie wygłosił przemówienia przez naczelnej Rady ludowej poseł Rymer i jeden z byłych powstańców, którzy złożyli hołd poległym w walkach o wyzwolenie ludu śląskiego. Późem pochód został rozwiązany. O godz. 5 po południu związek polskich oficerów rezerwy na Górnym Śląsku odbył uroczyste posiedzenie ku czci poległych towarzyszy broni w walkach za wolność Śląska. Wieczorem w sal. teatru odbyła się uroczysta Wieczornica na którą przybyli między innymi wiceminister Seyda, konsul generalny polski Kęszycki, prezes naczelnej Rady ludowej poseł Rymer i prezydent miasta Katowic dr Górnik. Według dotychczasowych wiadomości — uroczystości Trzeciego Maja na Śląsku miały wszędzie przebieg spokojny. W Szolbieniach i innych miejscowościach kierowały się pochody ku granicom Polski.

Sp. Dr. Franciszek Bylicki.

(b) Starsza generacya Krakowian, zajmujących się muzyką, pamięta jeszcze rzeźką postać świętego pianisty i prelegenta muzycznego prof. dra Franciszka Bylickiego, który spensycjonawszy się przed wojną wycofał się z artystycznego ruchu Krakowa, osiadając w Tenczynku, skąd w czasie wojny przeniósł się do majątku swego Zyznowa pod Rzeszowem, gdzie 29 kwietnia dokonał żywota. Pochowany z honorami wojskowymi — jako były bojownik z r. 1863 — ozdoblony przez odrodzoną ojczyznę krzyżem Virtuti militari — jako 17-letni młodzian walcząc w dwudziestu przeszło bitwach i potyczkach, dostał się do niewoli moskiewskiej i został wywieziony na Sybir. Wróciwszy z niewoli do Krakowa, studjuje na Uniw. Jagiellońskim, który ukończywszy z tytułem doktora pracuje w Krakowie jako profesor historii w krakowskich szkołach średnich, ostatnio przy gimnazjum Sobieskiego. Poza tem wysoce utalentowany wirtuoz-pianista brał żywy udział w muzycznym ruchu Krakowa prawie przez lat 40 — pracując także jako referent muzyczny w „Czasie”, „Nowinach” itd. Cześć jego pamięci.

Morderca — samobójcą.

(Od naszego korespondenta).

(g) Policji stanisławowskiej doniesiono tymi dniami z Brzeżan, że morderca Władysław Charaszyn z Olchowa, powiat Brzeżany,

po popełnieniu usiłowanego morderstwa na osobie swej siostry Maryi Charaszyn i zabójowaniu 400 dolarów i 100.000 marek polskich, zbiegi w niewiadomym kierunku.

Mariusz tej te dopuszczonego zbiegał w brzeżańska w parę dni później donosząc, że śligny morderca rzucił z przerażeniem nie udzielił pościgu popełnił samobójstwo.

Stan pogody.

Komunikat o stanie pogody wydany w piątek 5 maja 1922 r. o godz. 8 wieczór według danych Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie.

Stan atmosfery: Polska znajdowała się w obszarze wyższego ciśnienia ogarniającego południową część Europy w pradach powierzchniych przeważnie południowo-zachodnich. Wskutk tego temperatura w Polsce była niezbyt wysoka, zachmurzenie znaczne, z przelotnymi opadami, a miejscami (Gdańsk) burze w godzinach popołudniowych. Na zachodzie Europy było przeważnie pochmurno z trwałszymi deszczami, zwłaszcza w obszarze klim. wyższego ogarniającego zachodnią Francję i Szwajcaryę. Natomiast na Węgrzech będących w obszarze przez ważających wiatrów z południowo-zachodu pogoda była jasna i sucha.

Kraków 8 wieczór: Ciśnienie 759, temperatura +12,3, maksimum +16,8, minimum +4,3, opad 0,6 stan nieba: pochmurno.

Prognoza na sobotę: Przeważnie pochmurno, przelotne deszcze wiatry południowo-zachodnie i zachodnie.

Z TEATRU J. SŁOWACKIEGO. Ulica dziwna* Śmierć wystawienie wzbudziło niezwykle zainteresowanie grana będzie dziś i w niedzielną wieczór, oraz kilkakrotnie w przyszłym tygodniu. Na premierze tej sztuki przybyło z Warszawy kilka osób ze świata literatury i sztuki; obecni na niej byli również delegaci departamentu kultury i sztuki przy ministerstwie oświaty. W niedzielę, podczas dnia wesela Jarsa Molnara „Pan obronca”, zaś w sobotę przedstawię komedya Wrocławskiego „Dzieje salonu” wieczorem po raz 21 w tym sezonie „Horsztyński” w premierowej obsadzie. W przyszłym tygodniu rozpoczyna się przedstawienie z udziałem artysty dra Zygmunta Nowakowskiego, który grać będzie między innymi w świetnej komedyi Stefana Krzyżanowskiego „Gęz. Kłosa” i „Fathym”. Nadto w przygotowaniu jest 3-cia część trylogii Zygmunta Nowakowskiego „Ostatni z Agiellonów”.

M. OPERA I OPERETKA. Dziś w salonie Halewskiego „Żydówka” w której wystąpił szczególnie w głównej roli p. Ignacy Mann, bohaterki tenor opery łowickiej. Wiadomość ta powiata niewątpliwie z ogromnem zadowoleniem bezza zwolennicy głosu tego artysty, zwłaszcza że kreacje p. Manna w tej operze maja ustaloną sławę. Partie Racheli odtworzy p. Jakubowska, zaś księciem Leopoldem będzie p. Ostrowski. Nadto wystąpią p. Bandrowska-Osmecka p. Mazanek i p. Mazurek. Jutro w niedzielę po raz drugi i ostatni występ znakomity śpiewak p. Ignacy Mann w „Żydowce”. Popołudniowa przedstawienie wypełni znakomita operetka „Odmłodzony Adolar”, która poprzednio grana była przy zupełnie zapełnionej widowni.

Z TEATRU „NOWOŚCI” Kompanja napr. „Szał miłości” operetka kompozytora węgierskiego Akosza Buttikava, dana będzie dziś na premiere w teatrze „Nowości”. „Szał miłości” danym będzie w niedzielę i poniedziałek wieczór. W niedzielę popoł. „Nituche” a w poniedziałek popoł. Taniec szczęścia”.

EGON PETRI genialny pianista wykona w niedzielę 7 bm. sensacyjny program złożony z utworów Beethovena, Buson’ego, Bacha, Liszta i Chopina, odtworzenia którego zdobył sobie niedawno w Paryżu i Monachium entuzjastyczne uznanie krytyki i publiczności. Koncert zgrupadzi tłumy publiczności.

DZISIEJSZY KONCERT MIECZYSLAWA MUEN. ZA fenomenalnego pianisty rozpocznie się o godz. 8 wieczór w wielkiej sali Starego Teatru. Niechcąc pozostałe bilety do nabycia w księzarni Krzyżanowskiego (Rynek A—B) i wieczorem od godz. 7 przy kasie Starego Teatru.

POMOC DLA MŁODZIEZY AKADEMICKIEJ. Składka na rzecz Komitetu nad młodzieżą akademicką w Krakowie plyną nieustannie w dalszym ciągu. Na rece wojewody dra Gałęckiego złożono: Zdz. hr Tarnowski 50.000 marek na rzecz Domu akademickiego w Krakowie 2m. Rocznie 12.000 mk. Rada B. Waehel w Krakowie 10.000 mk., Wydział Rady pow. w Roczycach 10.000 mk. do 1.000 mk. M. hr Dombrowska w Witkowicach, A.

Koło tamże: po 4.000 mk. dzieci szkolne w Sedziszowie Ks. A. Rejowski w Łudzinie: po 3.000 mk. Urząd pocztowy w Sedziszowie ze składek J. Kolasinski Urząd parafialny w Brzezinach, 2.500 mk.: po 2.000 mk. Pr. Endlicher w Bobrowej. pow. Kasa oszczędności w Ropczycach, L. Kanarek w Przemysłu J. Ader w Tomaszowie. Razem 116.600 marek.

(—) **TELEPATY-MAGNETYZER ROM-ROMANO** (prof. Roman Marszewski) urządził onegdaj wieczór eksperymentalny z dziedziny magnetyzmu leczniczego, telepatji, autohypnozy itd. dla członków prasy krakowskiej oraz świata naukowego i lekarskiego. P. Rom-Romano, którego występy zagranicą i w Polsce spotkały się z obszerną recenzją na łamach „Gazety Wieczornej” i „Słowa Polskiego” we Lwowie „Kurjera Łódzkiego”, „N. Łódzki Zt.” i innych wystąpi również w Krakowie w sali Starożytnego Teatru w dniach od 9—14 bm. o godz. 8 wieczorem.

ZIEMIE WSCHODNIE JAKO CZYNNIK 30. SPODARKI NARODOWEJ POLSKI. Pod tym tytułem wygłosi p. Wł. Studnicki odczyt na publicznym posiedzeniu Tow. Ekonomicznego w Krakowie w dniu 6 b. m. w sobotę o godz. 6 wieczór w sali Izby handlowej i przemysłowej (ul. Długa 1).

WALNE ZGROMADZENIE TOW. POKOJNYCH PIELGRZYMEK im. św. Rafała Archanioła odbędzie się 30 kwietnia br. Po odczytaniu protokołu, otrzymali członkowie policę na 10 tysięcy które w razie wypadku śmierci będą mogli posiadać podnieść z centralnej kasy Zjednoczenia stowarzyszeń kat. kulturalno-oświatowych w Krakowie. Po policę należy w dalszym ciągu zgłaszać się w kancelaryi Tow. przy ul. Zwierzynieckiej 7 lub w niedzielę o godz. 3 popoł. w kaplicy przy kościele św. Krzyża.

KOŁO PRZYJACIÓŁ VI DRUŻ. HARCERSKIEJ urządziła na kolonie wakacyjne tej drużyny zabawę z tańcami dziś w sobotę 6 bm. o godz. 10 wieczór w sali Tow. Lekarskiego. Wszystkich miłośników harcerstwa uprasza się o liczną wspaniałą. Bilet w księgarni Krzyżanowskiego.

WYSTAWA KOSZYKARSTWA GALANTERYJNEGO. Po ukończeniu pięcioletniego kursu koszykarstwa galanteryjnego w Krakowie otwiera krajowy Patronat rekordów i przemysłu dnia 8 bm. o godzinie 3 popoł. wystawę połączoną ze sprzedażą wyrobów koszykarskich wykonanych na tym kursie. Wystawa mieści się w lokalu Patronatu przy ul. Smoleńskiej 12, l. p. i dostępną będzie dla publiczności do dnia 10 bm. włącznie od godz. 9 do 2 i od 3 do 6 popoł.

KURSA NAUCZYCIELSKIE. Staraniem Ogniska nauczycielskiego w Krakowie odbędzie się w czasie tegorocznych wakacji sześciomiesięczny kurs metodyczno-przygotowawczy do egzaminu kwalifikacyjnego od 10 lipca do 19 sierpnia 1922. Nadto odbędzie się w czasie od 10 do 19 lipca br. trzech tygodniowy kurs metodyczny nauki śpiewu pod kierunkiem prof. Koniora i jednomiesięczny kurs metodyczno-rysunkowy i prac ręcznych od 5 lipca do 5 sierpnia pod kierunkiem prof. H. Polchra i prof. T. Szumańskiego. Zgłoszenia przyjmują i informacjami udziela Kol. K. Balicki Rynek 29 l. p. do 25 czerwca br.

(—) **PORZUCONY NOWORODEK.** Dnia 4 bm. o godz. 10 wieczór znaleziono w kurylarzu przy schodach domu przy ul. Zwierzynieckiej 4, porzuczone dziecko płci męskiej około 6-tygodniowe. Dziecko oddano do żłobka, a za matką wdrożono poszukiwania.

(—) **ZGUBIONE.** Salomea Spiro zam. przy ul. Tomasz 17, zgubiła lub jej skradziono kolicę z perel (około 153 sztuk) wartości 1 miliona marek.

(—) **ZNALEZIONE.** W Eksp. Urzędu Śledczego przy ulicy Kanczycejskiej złożono znalezione dnia 22

więtnia na ul. Floryańskiej 2 klucze wertheimowskie od kasy oraz znaleziona 25 kwietnia na ulicy Starowisnej czarna skórzaną torebkę damską.

(—) **WŁAMANIE.** Do domu towarowego Franciszka Wojasa przy ul. Łobzowskiej 12, włamali się nieznani sprawcy, a wylamawszy zamki w drzwiach wtargnęli do wnętrza i powyrzucali znajdujące się tam towary; nie jednak nie skradli, ponieważ zostali spłoszeni przez Wojasa.

(—) **SPRYTNA OSZUSTKA.** Dnia 30 marca br. przyszła do domu Franciszka Tyrala z Nowych Dworów pow. wadowicki nieznana mu kobieta i przedstawiwszy się Tyrala jako Rokowska z Choczni, matka dwóch córek, które z Tyrala razem pracowały w Ameryce, wypożyczyła od tegoż różne części garderoby damskiej wartości 35.000 mk., jak również wynudziła 32.000 mk. w gotówce jako zadek na zakupno gruntu i zbiegła w niewiadomym kierunku. W toku śledztwa wyszło na jaw, że kobieta owa nie była Rokowską z Choczni i że Tyrala padł ofiarą chytrych oszustki.

(—) **POKOJOWKA LASA NA BIELIZNĘ.** W marcu br. skradziono dr. Juliuszowi Hausmannowi przy ul. Karmelickiej 54 znaczną ilość bielizny, wartości 130.000 mk. Ponieważ o kradzież podejrzana była dawna pokojówka jego Marya Lysoń — wysłędzono ją i onegdaj aresztowano. Lysoń sprzedała skradzioną bieliznę nieznanym kobiecie.

(—) **KRADZIEŻE STRYCHOWE.** Z zamkniętego strychu domu przy ulicy Grzegorzewskiej 1. 38 skradziono Janowi Krajewskiemu 3 koszule męskie, 2 prześcieradła z monogramem S. K., poszewki, 2 ręczniki i 2 halki wartości przeszło 60.000 marek. Przy ulicy Grzegorzewskiej 31 skradziono ze strychu Franciszce Kochańskiej 2 poszwy, 3 koszule damskie, 4 męskie, ręczniki itd. wartości 60.000 mk.

(—) **SKRADZONY PORTFEL.** Stefanowi Zehalskiemu zam. przy pl. Szczepańskim 7, skradziono z kieszeni portfela czarny, zawierający legitymację kolejową i dokumenta osobiste.

(—) **AMATORKA PLEDU.** Apolonia Turaj lat 38 włóczką skradła pled bawelniany z niezamkniętego mieszkania Dawida Silberbacha restauratora przy ulicy Starowisnej 16. Silberbach puścił się w pogoni za uciekającą, odebrał jej pled i spowodował aresztowanie złodziejki.

(—) **KIESZONKOWCY POD KLUCZEM.** Organa policji aresztowały 18-letniego Jana Wronek, 28-letniego Izraela Pasłora, 20-letniego Andrzeja Wietecha i 20-letniego Mieczysława Kowalskiego, znanych złodziei kieszonkowych — za uganianie za kradzieżami.

KRONIKA STANISLAWOWSKA.

(g) **ZASTĄPKA KRADZIEŻ.** W posied. ub. r. niezłapni sprawcy dokonali włamania na skłódę p. Z. Teodorowicza, właściciela apteki przy ul. Halickiej 20, przyczem okradli go na przeszło 2 miliony marek. Pomimo bardzo energicznej pracy ze strony policji, nie udało się długo czas wpaść na trop tej kradzieży, jakoteż jej sprawcy. Dopiero parę dni temu zdołali wywiadowcy tuł. Ekspozytury sędzkiej Gaszyński, Stański i Nissenbaum po żmudnych poszukiwaniach odnaleźć jeden z przedmiotów pochodzących ze wspomnianej kradzieży. Orobna ta okoliczność naprowadziła ich na właściwy ślad i już na drugi dzień byli oni w posiadaniu większej części skradzionych rzeczy a co najważniejsze skradzionego futra. Nazwiska wszystkich sprawców, których było trzech, dobrze znanych i

policyjnie notowanych złodziei, są już policji znane, którzy niestety na pierwszą wiadomość o wykryciu zdołali zbiec ze Stanisławowa. Energiczne jednak poszukiwania jakie za nimi zarządzono, doprowadzą niewątpliwie w najbliższych już dniach do ich wykrycia, tembardziej, że są oni również poszukiwani za rozmaite inne kradzieże.

(g) **KOCHAJĄCA MATKA.** Tut. szpital powszechny zawiadomił policję, że pozostająca w lecznicy Anna Haraszewska, służąca hr. Dzieduszyckiego w Jezupolu nie doczekawszy końca kuracji, zbiegła ze szpitala pozostawiając zapewne na koszt leczenia swoje 7-mio miesięczne dziecko. Za czułą matką wdrożyła policja poszukiwania.

(g) **OKRADZENIE KONSUMU KOLEJOWEGO.** W nocy z dnia 21 na 22 bm. skradziono na stację konsumu kolejowego, mieszczącego się na głównym dworcu w Stanisławowie kilkadziesiąt metrów płótna i 26 tuzinów nici jedwabnych łącznej wartości około 60.000 mk. Zawiadomiony natychmiast o kradzieży posterunek policji na dworcu rozpoczął energiczne dochodzenia, w toku których wyszły na jaw bardzo ciekawe fakta, o których wolimy na razie zamilczeć.

K. S. PODGÓRZE — K. S. KORONA. W niedzielę dnia 7 maja o godz. 11 rano odbędzie się match powyższych drużyn o mistrzostwo klasy B. Match ten będzie bardzo interesujący, gdyż oba kluby są rywalami XXII Dzielnicy. Ostatni wynik na korzyść Korony 0:4. Match poprzedzi K. S. Lauda — Korona II. o godz. 9 rano.

FOOTBALISTA — TENOREM. Jack Cock słynny footballista londyński zamierza występować jako tenor operowy nie porzucając przy tem kariery sportowej.

Ruch giełdowy.

Warszawa (PAT) Giełda warszawska, Millionów. ka trans. 2060 1800 1850. 4 i pół proc. Tow. kred ziemsk. za 100 rubli trans. — sprzedaż 275 kupne 270, za 100 marek trans. 60 i pół. 59 i pół sprzedaj 61 kupno 68. 5 proc. mięsia Warszawy trans. 265 sprzedaj 267 kupno 262.

Zurych (PAT) Zamknięcie giełdy, Berlin 181. Hollandya 198.30 Nowy Jork 518 Londyn 2297 Paryż 4742 Medyolan 2765 Praga 1005. Budapeszt 0'86. Zagrzeb 185 Warszawa 0.13 Wiedeń 0.06 i jedna czwarta. Korona austr. stempłow. 0.06 i pół.

— 000 —

PODWYZKA OPŁATY ZA WYWÓZ JAJ Minister skarbu wydał rozporządzenie, podnoszące opłatę na wywóz jaj z 10 na 20 marek od sztuki. Stare firmy eksportowe jajcarskie są tą inowacją bardzo zadowolone, gdyż uwalnia ich to od konkurencji firm nowych i przygodnych, opartych przeważnie na spekulacji. Nowa opłata uniemożliwia zdaje się kalkulacje eksportu do Austrii, ale wysyłka do krajów wysokowalutowych nie napotka z tego powodu żadnej przeszkody.

DOM HANDLOWY DRZEWEM
w Ostrawsko-Karwińskim zagłębiu
obejmie
zastępstwo większej polskiej firmy
dla wywozu drzewa do Czechosłowacji.

Zgłoszenia na adres:
„Nocturno” Spółka dla handlu drzewnego
z ogr. odp.
Radwanice Cz. Śląsk)
C. S. R. 9630

Laboratorjum chem. pharm. Apt. **KOWALSKI**, Warszawa, Senatorska 6

poleca:

Granulae Russjan, przeciw kaszlowi i katarom.
Digest vae Russjan, nastylki przeciw zgadze i niedomaganiom żołądka.
Sano!, proszek do zębów, desynfekcyja. 348 1—0
Klavio! usuwa odciski.
Crinol wzmacnia cebulki włosów i usuwa łupież.
Crinol maść na porost włosów.
Pigułki silotwórcze wzmacniają nerwy.
Pigułki reformackie przeczyszczająca.
Dentalon, pasta do zębów, desynfekcyja. 9511
Sudoryn usuwa pot nóg i rąk.

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach

Główne zastępstwo i skład 464
w aptece „pod Gwiazdą” **K. WISZNIEWSKIEGO**
Kraków, ul. Floryańska 15, Tel. nr. 31.

Gdzie pani kupi?

Plaszcz, kostyum, suknię, spodniczkę, sweter, szal wełniany, pończochy, reformy, aby towar był pierwszorzędny i taniej jak wszędzie. Tylko w nowo otwartym magazynie strojów damskich

JÓZEF GAŁĄZKA, Kraków, ulica Floryańska 24.

Przyjmuję również zamówienia na kostyummy, plaszczki etc. także z powierzonej materji i wykonuję najlepiej. 9613

PAPIER

Spółka z ograni. odpow.
W KRAKOWIE
FLORYANSKA 4

Dostarcza: papier i tektury po cenach konkurencyjnych. 9578
Zakupuje: Wszelki stary papier, odcinki, książki handlowe, kopiały, gazety w każdej ilości po najwyzszych cenach.

Deski, brusy, kantówkę
posadzkę dębową na nadchodzący sezon budowlany
oraz otolarskie materyały dębowe, bukowe, sosnowa i t. d. poleca firma 9551
Inżynierowie Kwiatkowski, Głazer i Ska
w Krakowie Biuro: ul. Zwierzyniecka 18, telefon 1203
Składy: ulica Pawła 11, telefon nr. 78.

Wózki dziecięce
odnawia precyzyjnie oraz przyjmuje wszelkie roboty tapicerskie 9445
J. PIECHOWICZ, Kraków, ul. M. kołajska 7.

Mieszarki - gniotowniki patentowane
do wyrobów piekarskich, chemicznych, cementowych, ceramicznych, past, kitu i t. p. tanio ze składów dostarczy 9526
PION, Lwów, Lwowska 48. Tel. 476.

KTORA Z PANI?
chce elegancki, gustowny, wyborny towar za pół darmo, niech się zaopatrzy w nowym magazynie konfekcji damskiej.
Na składzie plaszczki od 15.000 Mkp, kostyummy od 30.000 Mkp. — suknie od 5.000 Mkp.
Wykonuje według najnowszych żurnali wszelkie zamówienia w zakresie krawiectwa damskiego w swojej pracowni. 9631
N. Lemberger, Kraków, Grodzka 32, l. p. w podwórzu. — Lokal otwarty cały dzień.

DROBNE OGŁOSZENIA

Sprzedam piekarnię dobrze prosperującą i sklep spożywczy razem w dzielnicy fabrycznej. Sprzedaż 1200 f. chleba i 100 f. bułek dziennie. Cena 2 mil. 300 tys. Mkp. Zgłoszenia do 15 maja b. r. Czapstochowa, Ogrodowa 55, B. Ziemiński. 9647

Poszukuję spólnika z większym kapitałem do prowadzenia interesu korzennego. Wiadomość ul. Konopnickiej 3, sklep. 9657

Półeczka dziecięca tania do sprzedania. Również 6 m sarowego jedwabiu. Pędzichów 6, sklep.

Mole odstrasza i łepi niezawodnie
Antymolina sporządzona według recepty rosyjskiej. Hurtowna sprzedaż. Wł. Turowski, Kraków, ul. Karmelicka 8. 9654

Grupy zbiorowe portrety czarne i sepią oraz wszelkie zamówienia w zakresie fotografii wchodzące o trzymać można po znacznie niższych cenach tylko w **Zakładzie fotograficznym Józefa Nejsara** Kraków, ulica Karmelicka 21. 9662

Abazury do lamp elektr., gazow. i naft. gotowe i na zamów. poleca **Wytwórnia 9644**
Lamp elektr. biurow., salon., ścien. i wisz. **Jan A. Jastrzębski - Tel. 2048** Kraków, Stawkowska 30, I. p. (nad kawiarnią).

Bacznosc! Największy wybór na sprzedaż: Kolwarki, małe i duże, hotele, gospodarstwa (na życzenie, młyny, kamienice. Zgłoszenia przyjmuje **A. Lewandowski, Czarna-ów, Włocława 47, Rzeszowska. 9638**

Sprzedaj kawiarni, kin, destylacji, piekarni, hoteli, fabryk **młynow** tartaków, domów handlowych **will** domów prywatnych, cegielni. **Majątki** oras karczmy, kuźnie, rzeźnie **kolonie** stolarnie, pośredniczy na Pomorzu. 9623

A. M. Makowski najstarsza i największa agencja majątkowa na świecie. **TCZEW, ul. Strzelecka (obchodzenie 5, Telefon nr. 9.** Tamże do nabycia około **600 cb,ektow.**

Oficer Jaa z Dworów p. Oświęcim, zgubił dokumenty wojskowe, które się unieważnia. 9664

Theobald Witold unieważnia papiery wojskowe z P. K. U. Kraków. 9631

Unieważniam tymczasowe zaświadczenie demobilizacyjne na nazwisko Władysław Strzałka, ur. 1900. Młowska, pow. Żywiec. 9668

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Władysław Dudek z Krótówki pow. Bochnia, które unieważnia się. 9670

Zgubiono papiery wojskowe na nazwisko Lesiak Czesław, ur. 1880 r., Kraków, które unieważnia się. 9663

Zgubiono kartę demobil. na nazwisko Pierucy Stanisława, z Niewiorki p. Zalesów, wydaną przez 16 p. p. Tarnów, rocznik 1892, którą unieważnia się. 9615

Mieszkanie

w śródmieściu składające się z jednego pokoju sennego, przedpokoju z kuchenką gazową, łazienką elektryką, na piętrze zamienię na 2 lub 3 pokoje z komierem, przed oknem i kuchnią. Zgłoszenia pisemnie pod M. R. K. do Adm. „Gonca Krak.”. 8960

Potrzebuję natychmiast

kocioł wodorurkowy 130—140 q ogrzewania 12 atm., używany lecz w dobrym stanie i czystymi papierami, albo też zupełnie nowy. **Władysław Lawandowski** Fabryka surowej tektury i papieru. 9658 Tczew—Pomorze.

Posługaczka, umiejąca prac,

poszukiwana od godz. 9-tej do 2-giej. **H. Taubman, Florjańska 55, III. p. 8540**

Funkcjonaryusz państw., ka-

waler, lat 26, ożeni się z panną lub młodą wdówką do lat 25, najchętniej z taką, któraby posiadała realność. Zgłoszenia wraz z fotografią proszę nadsyłać pod adresem **M. K. P. P. Zawatów Małopolska. 9649**

Paśak młody, dobrze sytu-

owany przebywający w Ameryce, ożeni się z młodą dziewczyną, któraby miała ochotę przenieść się na stałe do Ameryki. Zgłoszenia wraz z fotografią proszę nadsyłać do Adm. „Gonca Krak.” dla „Amerykanina”. 9658

Widowa mająca kompletną

wyprawę intelig. pragnie poznać mężczyznę ze ster urzędniczym w celu matrym. Zgłoszenia do Adm. „Gonca pod „Słońce”. 8774

BLACHĘ MOSIĘZNĄ

o różnych grubościach

poleca ze składu 9432

SPÓŁKA TECHNICZNO-PRZEMYSŁOWA

R. GODYCKI, GWIRKO i S-ka

Warszawa, ul. Nowowiejska 14. Tel. 25 05

Wyłączne przedstawicielstwo 9635

Wielkopolski HUTY MIEDZI w Poznaniu.

Uwaga Panie i Panowie!

Dla Handlujących i Kółek Rolniczych bardzo ważne!

Korzystając z okazji, z powodu tanich zakupów mam możność wysłać każdemu dla własnej potrzeby lub na sprzedaż, w sztukach albo resztkach, praktyczny, modny i mocny wełniany materiał

na całe ubranie męskie lub na kostyum damski za **7500 Mk.**

Gatunek prima za 3000 i Extra za 12000 i 15000 Mk. **Dla Pań na lato:** Najpiękniejsze deseniowe Batysty, Muśliny, Zefiry i welenki za 1 metr. po Mk. 1) 650, 2) 750, i 3) 850. — Również Płótna białe lub deseniowe i **Cajgi** na bieliznę, poszwy, wyspy, bluzki, suknie, fartuchy i dziecięce uoranka po cenie gatunek Nr. 4) Mk. 875, 5) 775, 6) 875. — **Firanki na metry:** Tiulowe w desenie, pojedynczej szerokości po Mk. 750 i podwójnej szer. 180u i 2000 za metr. **Ponczachy i skarpatki** za parę 350, 400 i 500 Mk. **Chusteczki białe** do nosa za sztukę Mk. 200 i 300. **Obstalunki** wysyłam natychmiast bez zadatku pocztą za zaliczką. Gdyby towar nie spodobał się przyjmuję takowy z powrotem i zwracam pieniądze. — Zamówienia adresować:

Skład fabryczny M. BRYL, Łódź

ulica Piotrkowska 56 w powiat

Próbek i cennika nie wysyła się. 9554

WYROBY

POWROZNICZE

sznury, postronki, szpagaty, taśmy 9661
49: go wykonania posca hurt 9661

FABRYKA LIN I TR

STANISŁAWA WALKOWSKIEGO

Kraków-Zwierzyniec, ul. Lelewela L. 11.

UWAGA Firma powyższa nie posiada żadnej filii ani sklepu, niemo nie wspólnego z podobnymi, a znajduje się Jedyń. przy ulicy LELEWELA L. 11.

Siano prasowane krajowe

destarcza

Dom handl.-rolniczy „Zagroda”

Kamionka Strumiłowa. 9652

CZAPKI SPORTOWE I STUDENCKIE

wykonuje szybko i tanio

Pracownia czapek Związku Pracy Kobiet

Kraków, ulica Bracka 8.

MYDŁO BLASK

do prania 65% tłuszczu

oraz wszelkie artykuły kolonialne i owoce południowe poleca hurtownie:

POWSZECHNE TOWARZYSTWO HANDLOWE

Ska zarejestr. z ogr. odp.

w Krakowie, ul. Zwierzyniecka 6 (Hotel Victoria)

Telefon 2183. 9632

BANK TOWAROWY S. A.

W WARSZAWIE

ODDZIAŁ W KRAKOWIE

UL. PODWALE 7. TEL. 1504

BANK DEWIZOWY

zawiadamia swoich P. T. Klientów, że dnia 10 maja 1922 otworzy w lokalu parterowym

KANTOR WYMIANY

który dla wygody P. T. Klientów przyjmować będzie również wszelkie wpłaty. Bank Towarowy oprocentowuje bardzo korzystnie wkładki na książeczki oszczędności w rachunku bieżącym i wykonuje wszystkie czynności w zakresie bankowości wchodzące. 9666

Winkulacje towarowe, zlecenia geldowe, przekazy krajowe i zagran. załatwia na najkorzystniejszych warunkach.

300 setnarów metrycznych

dobrego suchego siana łąkowego tanio do sprzedania

loco wagon Jarosław.

Zgłoszenia

Ozyasz Grossman, Jarosław.

Swiezo opuszcila prasę zajmująca książka:

Dr MUNDSCHEIN MAKSYMILIAN

KOBIETA Analiza kobiety, jej ciała i duszy. Typy i detumcja małżeństwa. Wolna miłość. Czy możliwa jest przyjaźń mężczyzny do kobiety bez podłoża płciowego? Typy młodych i starych panien. Cena egz. Mk 250.—, z przesyłką Mk 300 — w księgarni **Maryana Haskiera w Stanisławowie. 9660**

Ważne dla Pań!

Aby dać możność każdej z Pań otrzymać wprost z mojej pracowni po cenach hurt. nycn **Konfexycje damską**

wysyłam natychmiast bez zadatku pocztą za zaliczeniem (płaci się przy odbiorze):

1) **Eleganckie spódn c.** plusowane z dobrego szewiotu gładkiego w kolorach: granat, kowerkot, wsnrot, czarny i zielony po Mk. 5000.

2) **Spódnie** z tegoż materiału i również w tychże kolorach, fason kimono, z ładnymi haftem, bardzo efektowne, po Mk. 6900.

3) **Spódnie ap. towo** z materiału w tymże gatunku i w tychże kolorach, wyszite taśmami, po Mk. 7500.

4) **Bluzki** markizetowe szwacarskie białe, w najlepszym gat., pięknie wyszite z klapami po Mk. 8000.

5. Taka sama bluzka bez wyszycia 6500 Mk. — Przy obstaiunku proszę wskazać długość i szerokość w pasie.

Za opakowanie i przesyłkę dolicza się 175 Mk. (niezależnie od sumy).

Zamówienia proszę adresować:

A. Eisenblatt, Warszawa

Karmelicka 3.

Pracownia Konfexycji Damskiej 9603